

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.001.03.2020

Pan
Władysław Dajczak
Wojewoda Lubuski
Lubuski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2019 r.

Tekst ujednoczony

Zgodnie z treścią Uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli Nr KPK-KPO.443.059.2020 z dnia 1 czerwca 2020 r.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r.
<i>Jednostka Kontrolowana</i>	Lubuski Urząd Wojewódzki (dalej: <i>LUW</i> lub <i>Urząd</i>), ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wlkp.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Władysław Dajczak, od 9 grudnia 2015 r. do 11 listopada 2019 r. oraz od dnia 15 stycznia 2020 r. Wojewoda Lubuski ¹ .

(dowód: akta kontroli str. 9)

<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Zielonej Górze
<i>Kontrolerzy</i>	1. Natalia Kajzer, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LZG/11/2020 z dnia 17 stycznia 2020 r. 2. Anna Huziej, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LZG/12/2020 z dnia 17 stycznia 2020 r. 3. Andrzej Misa, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LZG/13/2020 z dnia 17 stycznia 2020 r., 4. Paweł Pawlak, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LZG/14/2019 z dnia 17 stycznia 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-8)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa w 2019 r., pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/08 – województwo lubuskie w związku z wykonywaniem budżetu państwa i planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych łącznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez wojewodę w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/08 – województwo lubuskie.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Lubuskiego

¹ Od dnia 12 listopada 2019 r. Wojewodę zastępował Wicewojewoda Wojciech Perczak.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.

³ Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

Urzędu Wojewódzkiego (dysponent III stopnia), pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- dokonanie analizy wykonania planu dochodów,
- dokonanie analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/08 – województwo lubuskie w trakcie roku budżetowego w zakresie wydatków majątkowych,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 85/08 – województwo lubuskie limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- dokonanie analizy stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/08 – województwo lubuskie.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/08 – województwo lubuskie wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2019 r. Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego i wykorzystania dotacji przez kontrolowanych beneficjentów.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/08 - województwo lubuskie.

Kontrola 15,3% zrealizowanych w części 85/08 wydatków budżetu państwa i 96,4% wydatków budżetu środków europejskich wykazała, że zostały one poniesione w sposób legalny i celowy, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych.

Podejmowane przez Urząd działania windykacyjne skutkowały niedopuszczeniem do przedawnienia należności budżetowych. Istotny wpływ na zakres i skalę tych działań miały

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

obiektywne trudności w dochodzeniu tych należności, a także usprawiedliwione unikanie generowania zbędnych kosztów egzekucyjnych.

Osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków. Wojewoda Lubuski rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/08.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieuwjęcia w księgach rachunkowych Urzędu (dysponent III stopnia) należności z tytułu zwrotu kosztów postępowania przed Wojewódzką Komisją ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych i w konsekwencji niewykazanie w sprawozdaniu Rb-27 za 2019 r. należności z tego tytułu⁵;
- zatwierdzania rozliczeń rzeczowych i finansowych dotacji udzielonych z budżetu państwa w części 85/08 – województwo lubuskie, z naruszeniem art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tj. przez osoby nieposiadające stosownego upoważnienia. W ocenie NIK przyczyną powyższego był brak w Urzędzie jednolitych zasad zatwierdzania rozliczeń dotacji, mimo sformułowania przez NIK wniosku w tym zakresie w toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. i deklaracji Wojewody o realizacji tego wniosku.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania budżetowe za 2019 rok, sporządzone dla dysponenta części, jak i dysponenta III stopnia.

Sprawozdania łączne dysponenta części 85/08 sporządzono prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe LUW (dysponent III stopnia) na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Kontrola zarządcza ograniczała ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w zakresie sporządzanych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

Obszar	1. Dochody budżetowe
Opis stanu faktycznego	1.1. Zrealizowane w 2019 r. w części 85/08 – województwo lubuskie, dochody budżetowe w wysokości 63.648,0 tys. zł były wyższe od dochodów zrealizowanych w 2018 r. o 1,1% (62.932,7 tys. zł) i wyższe od planowanych o 24,4% (51.161,0 tys. zł). Głównym źródłem dochodów były wpływy w dziale 700 <i>Gospodarka mieszkaniowa</i>, rozdział 70005 <i>Gospodarka gruntami i nieruchomościami</i> – 28.250,7 tys. zł (44,4%) oraz w dziale 855 <i>Rodzina</i>, rozdział 85502 <i>Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego</i> – 13.539,2 tys. zł (21,3%). (dowód: akta kontroli str.13-24, 330-341) Urząd, jako dysponent III stopnia, w 2019 r. zrealizował dochody w kwocie 6.825,9 tys. zł, co stanowiło 149,1% kwoty zaplanowanej (4.578,0 tys. zł) i 111,9% kwoty uzyskanej w 2018 r. (6.101,2 tys. zł). Głównym źródłem dochodów były wpływy z opłat paszportowych – 3.932,9 tys. zł (47,5%) oraz opłat za zezwolenia – 1.747,9 tys. zł (25,6%). Najwyższe wykonanie dochodów, w stosunku do zaplanowanych kwot, wystąpiło w rozdziale 75011 § 0620 – wpływy z tytułu opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne (plan 890,0 tys. zł, wykonanie 1.747,9 tys. zł, w porównaniu do 2018 r. – wzrost o 30,3%). Związane to było z dużą liczbą złożonych wniosków (ok. 18.000) o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub przedłużenia zezwolenia na pracę cudzoziemca, za które pobierane są opłaty, o których mowa w rozporządzeniu Ministra

⁵ Kwota należności w wysokości 1.010 zł, pozostaje bez wpływu na ocenę wykonania dochodów budżetu państwa.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości wpłat dokonywanych w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pracę sezonową oraz złożeniem oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi⁷.

(dowód: akta kontroli str. 25-26, 156-159, 276-277)

Na koniec 2019 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w części 85/08, wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w wysokości 462.416,5 tys. zł, w tym zaległości netto 437.849,8 tys. zł. W porównaniu do 2018 r. należności ogółem były wyższe o 5,6% (437.825,2 tys. zł), a zaległości netto wyższe o 5,9% (413.461,8 tys. zł). Największe zaległości netto w 2019 r. dotyczyły należności niespłaconych przez dłużników alimentacyjnych – 409.609,1 tys. zł (93,5% ogółu zaległości netto), które w porównaniu do poprzedniego roku wzrosły o 6,9%.

(dowód: akta kontroli str. 27-30, 330-341)

W Urzędzie należności pozostałe do zapłaty na koniec 2019 r. wyniosły 4.758,7 tys. zł, w tym zaległości netto 4.384,0 tys. zł. Największe zaległości netto wynikały z niezapłaconych grzywien i kar wymierzonych przez sądy (rozdział 75011 § 0570) – 1.379,5 tys. zł (31,5%) oraz odsetek od należności Skarbu Państwa (rozdział 75095 § 0920) – 1.218,3 tys. zł (27,8,4%). W porównaniu do 2018 r. zaległości netto były wyższe o 7,6% od tych zaległości na koniec 2018 r. (4.051,2 tys. zł).

Największy wzrost zaległości netto odnotowano w rozdziale 71015 - Nadzór budowlany, § 0690 wpływy z różnych opłat. Zaległości na koniec 2019 r. wyniosły 829,3 tys. zł, podczas gdy w 2018 r. wynosiły zaledwie 9,3 tys. zł. Zaległości powstały przede wszystkim w wyniku niezapłacenia w terminie opłaty legalizacyjnej, ustalonej przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wschowie, w związku z samowolą budowlaną w wysokości 750,0 tys. zł. Jednakże w związku z rozbiórką obiektu, którego dotyczyła opłata, decyzja w dniu 14 stycznia 2020 r.⁸ została w całości uchylona.

(dowód: akta kontroli str. 31-37, 156-157, 278)

1.2. W księgach rachunkowych LUW ujmowano należności z tytułu kosztów postępowania przed Wojewódzką Komisją ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych (zwana dalej: *Komisją*). Stosownie do art. 67l ust. 5 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta⁹, koszty postępowania przed Komisją stanowią: 1) opłata, o której mowa w art. 67d ust. 3 (związana ze złożeniem wniosku); 2) zwrot kosztów podróży i noclegu oraz utraconych zarobków lub dochodów osób wezwanych przez wojewódzką komisję oraz 3) wynagrodzenie za sporządzenie opinii przez biegłego. Wpływy z tych kosztów stanowią dochód budżetu państwa. Wpływy z tego tytułu w 2019 r. wyniosły 7,1 tys. zł.

Analiza zapisów ksiąg rachunkowych wykazała, że dochody z tytułu kosztów postępowania przed Komisją ujmowane były na koncie 130 – rachunek bieżący dochodów budżetowych oraz 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych, w rozdziale 85195, § 0690 – wpływy z różnych opłat. Wraz z zapłatą dokonywany był przypis dochodów, co wynikało z faktu, iż orzeczenia wydawane przez Komisję nie były przekazywane do Oddziału Księgowości LUW celem bieżącego ujmowania należności z tego tytułu w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 38-42)

Główna Księgowa Urzędu wyjaśniła, że w 2019 r. do Oddziału Księgowości nie wpłynęły żadne orzeczenia Komisji. Dodała również, że w przeszłości dwukrotnie przypominano Wydziałom (pismami z dnia 8 października 2015 r. oraz 30 listopada 2016 r.) o obowiązku bieżącego przekazywania do Oddziału Księgowości Urzędu wszelkich dokumentów, z których wynika konieczność przypisania należności budżetowych. Obowiązek ten został sformułowany w § 3 zarządzenia Wojewody Lubuskiego z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie zasad ewidencji i windykacji należności z tytułu dochodów budżetowych, wydziały

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2350.

⁸ Decyzja wpłynęła do LUW 2 marca 2020 r.

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1127, ze zm.

merytoryczne na bieżąco informują Wydział Budżetu i Finansów albo Biuro Obsługi Urzędu i Rozwoju Systemów Informatycznych (w jego strukturze znajduje się Oddział Księgowości) o przebiegu spraw, które mają wpływ na wielkość należności budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 51-59)

Skutkiem braku przypisania w księgach rachunkowych Urzędu należności z tytułu kosztów postępowania przed Komisją było niewykazanie zarówno w księgach rachunkowych jak i w sprawozdaniu Rb-27 należności pozostałych do zapłaty na koniec 2019 r. w wysokości 1.010 zł wynikających z dwóch orzeczeń:

- 1) nr 12/2018-P z 13 września 2019 r. w wysokości 560 zł, które zostały opłacone 17 stycznia 2020 r.;
- 2) nr 04/2019 z 10 grudnia 2019 r. w wysokości 450 zł, które zostały umorzone przez Wojewodę 31 stycznia 2020 r.

Ponadto 20 sierpnia w 2019 r. Wojewoda umorzył jedną należność z tytułu kosztów postępowania przed Komisją, wynikających z orzeczenia nr 02/2017-P z dnia 8 stycznia 2019 r. w wysokości 1.050 zł. Operacje księgowe związane z ustaleniem oraz umorzeniem tych kosztów również nie zostały ujęte w księgach rachunkowych LUW.

(dowód: akta kontroli str. 43-50)

Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰, zgodnie z którym, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W sprawie braku przekazywania orzeczeń do Oddziału Księgowości LUW celem ujęcia w księgach rachunkowych, Przewodnicząca Komisji¹¹ wyjaśniła, że w jej ocenie w art. 671 ust. 4 ustawy o prawach pacjenta ustawodawca nie wskazał, aby przewodniczący Komisji zobowiązany był udostępniać Urzędowi orzeczenia jako dokumenty (które zawierają informacje dotyczące stanu zdrowia pacjenta), uregulował tylko kwestie zobowiązania Komisji do wskazywania w orzeczeniach wysokości kosztów. Kwestia ta nie została również uregulowana w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie zryczałtowanej wysokości kosztów w postępowaniu przed wojewódzka komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych¹², i gdyby ustawodawca uznał za zasadne obowiązek udostępnienia orzeczeń to uszczegółowiłby to w jego zapisach, czego nie uczynił. Przewodnicząca Komisji dodała, że rozważona zostanie zmiana dotychczasowej praktyki, z poszanowaniem praw pacjentów.

(dowód: akta kontroli str. 60-62, 290)

W ocenie NIK, realizacja przez Urząd ustawowych zadań dotyczących windykacji, ewidencjonowania oraz sprawozdawczości należności budżetowych, wymaga dostępu do dokumentacji Komisji w zakresie niezbędnym do wykonywania tych obowiązków i w formie uwzględniającej poszanowanie praw pacjentów (stron postępowania przed Komisją). Dlatego też, NIK z aprobatą przyjmuje stanowisko Przewodniczącej Komisji o konieczności rozważenia zmian w dotychczasowej praktyce.

1.3. Rzetelność i adekwatność podejmowanych przez Urząd działań w celu odzyskania należności zbadano na próbie 21 zaległości¹³ o łącznej kwocie 1.299,6 tys. zł¹⁴ (29,8% zaległości netto ogółem). Badanie wykazało m.in., że:

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

¹¹ Do obsługi Komisji w Wydziale Zdrowia utworzono jednoosobowe Stanowisko ds. Obsługi Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych.

¹² Dz. U. z 2011 r. Nr 294, poz. 1740.

¹³ Doboru próby do badania dokonano w sposób celowy, kierując się niewielkim zakresem dokonanych czynności windykacyjnych w powiązaniu z okresem przeterminowania oraz kwotą zaległości, z pominięciem należności od dłużników alimentacyjnych.

¹⁴ Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

- w przypadku 10 pozycji zaległości, które dotyczyły kosztów wydalenia cudzoziemców na łączną kwotę 23,4 tys. zł¹⁵, nie podjęto żadnych czynności egzekucyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 63-68)

Kierownik Oddziału Cudzoziemców w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców wyjaśniła, że do 1 maja 2014 r. Wojewoda Lubuski wydawał decyzje o wydaleniu cudzoziemców z terytorium RP oraz określał w nich koszty wydalenia, zobowiązując do ich uiszczenia. Decyzje były wydawane wobec cudzoziemców, którzy nie posiadali miejsca zamieszkania w Polsce w latach 2012-2014, następnie powyższe zadanie przeszło do kompetencji Straży Granicznej.

Informacje o wydaniu decyzji dotyczącej kosztów wydalenia znajdują się w systemie dziedzinowym SI Pobyt, który jest systemem ogólnopolskim. W sytuacji gdy cudzoziemiec powraca do Polski, bez względu na województwo w którym się znajduje, właściwy wojewoda ma dostęp do informacji, że wobec cudzoziemca wydano decyzję o kosztach wydalenia. Jest to o tyle istotne, że cudzoziemiec, który nie opłacił kosztów wydalenia (czy też obecnie zobowiązania do powrotu) nie ma możliwości uzyskania pobytu na terenie Polski, o czym stanowią przepisy art. 100 ust. 1 pkt 7 oraz art. 197 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach¹⁶. System ten jest skuteczny, o czym świadczyć może zwrot kosztów wydalenia do jakiego doszło w 2019 r. Wobec cudzoziemca wydano w 2012 r. decyzję o ustaleniu wysokości kosztów wydalenia. Decyzja nie została skutecznie doręczona, jednakże informacja o wydaniu decyzji została umieszczona w systemie Pobyt. W 2019 r. cudzoziemiec złożył do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, o czym Wojewoda Zachodniopomorski powiadomił Wojewodę Lubuskiego. Na podstawie powyższej informacji w systemie Pobyt ustalono aktualny adres cudzoziemca, pod którym skutecznie doręczono mu decyzję. W konsekwencji cudzoziemiec uiścił orzeczone wobec niego koszty wydalenia.

Aby uniknąć generowania kolejnych kosztów związanych z wydaleniami (w tym przypadku kosztów egzekucyjnych), przyjęta metoda wydaje się być zarówno najskuteczniejszą jak i najbardziej ekonomiczną z punktu widzenia budżetu państwa. Dodatkowo za przyjęciem takiego trybu działania przemawiała opinia prawna, z której wynika wprost, iż koszty wydalenia cudzoziemców nie ulegają przedawnieniu, a co za tym idzie nie występuje ryzyko niemożności ich wyegzekwowania w przypadku pojawienia się cudzoziemca na terenie Polski.

(dowód: akta kontroli str. 63-75)

- w przypadku 11 pozycji zaległości na łączną kwotę 1.276,2 tys. zł Urząd podejmował działania windykacyjne, nie dopuszczając do upływu terminu przedawnienia. Jednakże, w przypadku pięciu należności na łączną kwotę 197,2 tys. zł stwierdzono przerwę w podejmowaniu czynności egzekucyjnych. W jednym przypadku nie podjęto czynności egzekucyjnych wobec spadkobierców dłużników, w pozostałych czterech od czasu ostatniego umorzenia postępowania egzekucyjnego przez komornika sądowego upłynęło od ponad dwóch do ponad trzech lat. W tym czasie Urząd nie podjął żadnych czynności ustalenia aktualnego stanu majątkowego dłużników, jak to czynił w pozostałych sprawach.

(dowód: akta kontroli str. 76-88, 278-279)

W sprawie przyczyn przerw w podejmowaniu czynności egzekucyjnych, Dyrektor Wydziału Budżetu i Finansów wyjaśniła, że wobec uznania przez organy egzekucji za bezskuteczną odstąpiono od wszczynania kolejnej, gdyż generowałoby to jedynie koszty. Od Wydziału Gospodarki Nieruchomościami przejęto 33 sprawy. W celu zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa podejmowane przez Wydział działania polegają na analizie zgromadzonych dokumentów oraz weryfikacji stanu salda zaległości przez poszczególnych dłużników (w większości przypadków sprawy dotyczą wyroków sądów z lat 90-tych). Dotychczas

¹⁵ Decyzje wydane przez Wojewodę Lubuskiego w latach 2012-2014. Koszty wydalenia cudzoziemców pochodzących z Nigerii, Armenii, Turcji, Rosji, Syrii, Gruzji i Wietnamu wynosiły od 144,83 zł do 6.399,03 zł.

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 35, ze zm.

prowadzone postępowania egzekucyjne przez komorników były wielokrotnie umarzone, generując przy tym koszty dla budżetu państwa. Głównie z tego powodu zdecydowano się na podejmowanie czynności poprzedzających w ramach tzw. miękkiej egzekucji, mające na celu doprowadzenie do zwiększenia dobrowolnego wykonania zobowiązania bez stosowania przymusu egzekucyjnego. Obecnie w siedmiu przypadkach rozłożono spłatę zadłużenia na raty.

(dowód: akta kontroli str. 280-282)

1.4. W 2019 r. Wojewoda nie zawierał ugód w sprawie spornych należności cywilnoprawnych, nie dokonywano rozłożenia na raty należności lub odraczania terminów zapłaty. Nie wystąpiły przypadki przedawnienia należności.

(dowód: akta kontroli str. 89-97)

W 2019 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, Wojewoda dokonał umorzenia czterech należności o łącznej wartości 197,9 tys. zł oraz, na podstawie art. 57 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, jednej należności w wysokości 1,1 tys. zł. Podejmując decyzję o umorzeniu należności rzetelnie ustalono stan faktyczny oraz wyjaśniono wszystkie okoliczności sprawy. Umorzone należności prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych (z wyjątkiem jednej na kwotę 1,1 tys. zł dotyczącej umorzenia kosztów postępowania przed Komisją opisaną w pkt 1.2. niniejszego wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 98-108)

1.5. Zarządzeniem Wojewody Lubuskiego z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury określającej sposób opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej w układzie tradycyjnym i zadaniowym, dokonywania zmian w planie wydatków oraz monitoringu realizacji budżetu Wojewody Lubuskiego, określono terminy przeprowadzenia okresowych analiz z wykonania budżetu w zakresie dochodów i wydatków (za III kwartały i za rok – do 10 kwietnia 2020 r.). W podsumowaniu formułowane były wnioski bądź zalecenia, które w trakcie realizacji budżetu były w miarę możliwości wdrażane bądź monitorowane.

Prawidłowość i terminowość pobierania i odprowadzania dochodów na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów była przedmiotem kontroli przeprowadzanych przez Oddział Kontroli i Rozliczeń Finansowych w jednostkach samorządu terytorialnego i dysponentów podległych. Skontrolowano 15 jednostek, w części z nich stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na klasyfikowaniu dochodów do błędnych paragrafów klasyfikacji budżetowej, nieterminowym odprowadzaniu dochodów na rachunek LUW – sformułowano odpowiednie zalecenia pokontrolne.

Ponadto, Urząd jako dysponent części przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych przeprowadzał bieżącą analizę zawartych w sprawozdaniach Rb-27 i Rb-23 wielkości uzyskiwanych i odprowadzanych kwot dochodów przez dysponentów II i III stopnia. Przed zatwierdzeniem sprawozdań weryfikował i analizował kwoty należności i zaległości. Wszelkie wątpliwości dotyczące wykazywanych kwot wyjaśniane były na bieżąco z podległymi dysponentami II i III stopnia telefonicznie bądź mailowo.

(dowód: akta kontroli str. 345, 372-373, 1335-1339)

Ustalona
nieprawidłowość

W księgach rachunkowych Urzędu nie ujęto dochodów budżetu państwa z tytułu zwrotu kosztów postępowania przed Wojewódzką Komisją w łącznej wysokości 1.010 zł oraz operacji związanych z umorzeniem kosztów w wysokości 1.050 zł, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W konsekwencji w rocznym sprawozdaniu Rb-27 nie wykazano należności pozostających do zapłaty w wysokości 1.010 zł. Przyczyną powyższego był brak przekazania przez Komisję do Oddziału Księgowości stosownych dokumentów celem ujęcia w księgach rachunkowych.

Ocena cząstkowa

Podejmowane przez Urząd działania windykacyjne skutkowały niedopuszczeniem do przedawnienia należności budżetowych. Istotny wpływ na zakres i skalę tych działań miały obiektywne trudności w dochodzeniu tych należności, a także usprawiedliwione unikanie generowania zbędnych kosztów egzekucyjnych. Z uwagi na nieprzekazanie przez Komisję do Oddziału Księgowości LUW stosownych dokumentów, w księgach rachunkowych Urzędu oraz w sprawozdaniu Rb-27 na koniec 2019 r. nie wykazano należności pozostałych do zapłaty.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. W 2019 r. wykonanie wydatków w części 85/08 – województwo lubuskie wyniosło 1.908.633,7 tys. zł¹⁷ i było o 11,3% wyższe w porównaniu do 2018 r. (1.714.164,8 tys. zł¹⁸).

Największe wzrosty wydatków w 2019 r. w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej względem roku poprzedniego wynikały głównie z:

- zmian wprowadzonych w Programie „Rodzina 500+” od 1 lipca 2019 r. (dział 855 *Rodzina*, rozdz. 85501 *Świadczenia wychowawcze*, § 2060 – wykonanie 762.687,8 tys. zł, wzrost wydatków w porównaniu do 2018 r. o 38,3% - 551.592,3 tys. zł), tj. przyznanie świadczeń wychowawczych na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę; w 2019 r. wypłacono 1.514.782 świadczenia;
- wypłaty świadczeń związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹⁹, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁰, ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów²¹ oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”²² (dział 855, rozdz. 85502 *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, § 2010 – wykonanie 388.102,2 tys. zł, wzrost wydatków w porównaniu do 2018 r. o 2,4% - 379.131,8 tys. zł); ww. środki w 2019 r. przeznaczone były m.in. na wypłatę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskiego, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń alimentacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów oraz wydatki na pokrycie wypłaty jednorazowego świadczenia w wysokości 4 tys. zł z tytułu urodzenia się dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, a także wydatki związane z kosztami obsługi wyżej wymienionych zadań;
- wprowadzenia od 1 lipca 2019 r. nowego dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego wypłacanego na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego i dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu interwencyjnego, na każde umieszczone w tych placówkach dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia, na które przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego; powyższy dodatek w województwie lubuskim wypłacany był w 12 powiatach; (dział 855, rozdz. 85510 *Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych*, § 2160 – wykonanie 1.401,5 tys. zł, wzrost wydatków w porównaniu do 2018 r. o 773,3% - 160,5 tys. zł).

Wydatki zrealizowane w 2019 r. stanowiły 99,1% planu po zmianach. W ustawie budżetowej na rok 2019 wydatki budżetu państwa w cz. 85/08 zostały zaplanowane w wysokości 1.424.794,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1118-1171)

W 2019 r. wykonanie wydatków LUW jako dysponenta III stopnia, wyniosło 54.813,6 tys. zł, tj. 2,6% więcej niż w 2018 r. (53.429,4 tys. zł). Poziom zrealizowanych wydatków kształtował się zatem w latach 2018-2019 na zbliżonym poziomie.

Znaczniejsze różnice w wykonaniu wydatków w 2019 r. względem roku poprzedniego, w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej, wynikały między innymi z:

¹⁷ W tym wydatki niewygasające z upływem 2019 r. – 1.280,0 tys. zł.

¹⁸ W tym wydatki niewygasające z upływem 2018 r. – 985,0 tys. zł.

¹⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 111.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 670, ze zm.

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2092, ze zm.

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 473, ze zm.

- waloryzacji wynagrodzeń z dniem 1 stycznia 2019 r. o 2,3% – zgodnie z ustawą budżetową na 2019 r. oraz podwyższenia wynagrodzeń z dniem 1 lipca 2019 r. – decyzją Ministra Finansów nr MF/FS3.4143.3.196.2019.MF.4311 z dnia 26 września 2019 r. (dział 750 *Administracja publiczna*, rozdział 75011 *Urzędy wojewódzkie*, § 4020: wykonanie 19.920,4 tys. zł, tj. wzrost o 19,1% w porównaniu do 2018 r.);
- konieczności przeprowadzenia pilnych napraw w serwerowni oraz wyposażenia w sprzęt Zespołów Ratownictwa Medycznego, a także zabezpieczenia właściwego funkcjonowania Państwowego Ratownictwa Medycznego (dział 851 *Ochrona zdrowia*, rozdz. 85144 *System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego*: wykonanie 675,7 tys. zł, tj. wzrost o 179,8% do 2018 r. – 241,5 tys. zł);
- pozyskania dodatkowych środków z rezerwy celowej na realizację zadań dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczenia wychowawczego, w związku z wejściem w życie z dniem 1 lipca 2019 r. przepisów zmieniających ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw; wskutek wejścia w życie ww. zmian istotnie wzrosła liczba dzieci, na które jest wypłacane świadczenie wychowawcze, co przełożyło się na zwiększenie napływu wniosków dotyczących koordynacji; przyznane środki zostały przeznaczone przede wszystkim na pokrycie wydatków związanych z obsługą tych świadczeń; ponadto z rezerw celowych pozyskano także dodatkowe środki na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, co wpłynęło na liczbę załatwianych spraw (dział 855 *Rodzina*, rozdz. 85515 *Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego*: wykonanie w 2019 r. – 2.109,4 tys. zł, tj. wzrost o 39,6% w porównaniu do 2018 r.);
- zakończenia w 2019 r. realizacji inwestycji pn. „Termomodernizacja budynku Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.”²³ w ramach „Przebudowy, rozbudowy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., ul. Jagiellończyka 8” (dział 750, rozdział 75011, § 6050: wykonanie 4.136,7 tys. zł, tj. spadek o 45,5% w porównaniu do 2018 r.).

(dowód: akta kontroli str. 1281-1290)

2.1.2. W 2019 r. Minister Finansów zwiększył plan wydatków budżetowych w części 85/08 środkami z rezerw celowych (art. 154 ustawy o finansach publicznych) łącznie o 259.570,5 tys. zł – na podstawie 180 decyzji. Natomiast środkami z rezerwy ogólnej (art. 155 cyt. wyżej ustawy) plan wydatków został zwiększony łącznie o 1.447,1 tys. zł – na podstawie dwóch decyzji²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 1211)

U dysponenta części badaniem objęto środki w łącznej kwocie 31.006,4 tys. zł (11,9% środków z rezerw celowych ogółem) pochodzące z następujących rezerw celowych:

- nr 26 – z przeznaczeniem na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację programu rządowego „Aktywna tablica” o łącznej wartości 17.913,0 tys. zł (tj. 6,9% środków z rezerw celowych ogółem w części 85/08);
- nr 27 – z przeznaczeniem na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 o łącznej wartości 2.493,8 tys. zł (tj. 1% środków z rezerw celowych ogółem w części 85/08);
- nr 58 – z przeznaczeniem na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 o łącznej wartości 3.469,6 tys. zł (tj. 1,3% środków z rezerw celowych ogółem);
- nr 69 – z przeznaczeniem na realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020 o łącznej wartości 7.130,0 tys. zł (tj. 2,7% środków z rezerw celowych ogółem).

²³ Inwestycja współfinansowana środkami z Budżetu Środków Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (wykonanie wydatków w 2018 r. – 16.911,0 tys. zł, podczas gdy w 2019 r. – 3.587,8 tys. zł).

²⁴ Środki pochodzące z rezerwy ogólnej zostały przeznaczone na dotacje oraz wynagrodzenia bezosobowe.

Ponadto badaniem objęto wszystkie środki pochodzące z rezerwy ogólnej w wysokości 1.447,1 tys. zł, przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadania pn.: „Budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Leśniowie Wielkim – Kompleksowa modernizacja szkolnej bazy sportowej” (1.329,8 tys. zł) oraz na dofinansowanie powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej (117,3 tys. zł).

W wyniku badania środków otrzymanych w ramach rezerwy celowej i rezerwy ogólnej ustalono m.in., że:

- w każdym przypadku po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków, wprowadzono zmiany w planie finansowym dysponenta części;
- wnioskowanie o środki z rezerw celowych wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe;
- otrzymane środki budżetowe pochodzące z rezerw celowych zostały wykorzystane łącznie w kwocie 27.389,2 tys. zł (88,3% środków objętych badaniem), przy czym 16,4 tys. zł wykorzystano niezgodnie z przeznaczeniem²⁵ (w ramach rezerwy celowej nr 26), natomiast niewykorzystana kwota 1.280,0 tys. zł (w ramach rezerwy celowej nr 69) została zakwalifikowana do wydatków budżetu państwa, które w 2019 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego w ramach "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020", z terminem realizacji do 30.04.2020 r.²⁶; Wojewoda Lubuski, dziesięcioma decyzjami, zablokował niewykorzystane środki na łączną kwotę 1.844,7 tys. zł; blokady środków wynikały m.in. z opóźnienia lub rezygnacji podmiotów z realizacji zadań lub zmniejszenia się liczby uprawnionych do otrzymania pomocy przewidzianej w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- środki budżetowe otrzymane w ramach rezerwy ogólnej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem w łącznej kwocie 1.370,7 tys. zł (94,7% przyznanych środków); Wojewoda Lubuski 2 decyzjami zablokował niewykorzystane środki (76,4 tys. zł), na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych;
- w dwóch przypadkach Wojewoda zwracał się do Ministra Finansów z wnioskiem o korektę decyzji przyznającej środki z rezerwy ogólnej; Minister zmniejszył plan wydatków o zablokowane wcześniej środki.

(dowód: akta kontroli str. 131-147, 585-590, 767-770, 1211-1261, 1279-1280)

W 2019 r. plan wydatków Urzędu jako dysponenta III stopnia został zwiększony środkami z rezerw celowych łącznie o 8.238,7 tys. zł²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 1286-1287)

W 2019 r., decyzją Ministra Finansów²⁸, plan wydatków budżetu środków europejskich został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy celowej (poz. 98) o 5.543,0 tys. zł. Powyższe środki przyznane zostały Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej na realizację projektu pn.: „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020²⁹. Otrzymane środki budżetowe zostały wykorzystane w całości zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 1212-1224)

2.1.3. W 2019 r. dysponent części 85/08 otrzymał z rezerwy celowej poz. 16 *Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa* łącznie 2.966,3 tys. zł. Powyższe środki przeznaczone zostały w szczególności na odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzęta chronione oraz przez zwierzęta łowne na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich oraz na

²⁵ Po pisemnym wezwaniu przez Lubuskiego Kuratora Oświaty do zwrotu kwoty dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, jednostki samorządu terytorialnego zwróciły na konto Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego kwoty dotacji wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem wraz z należnymi odsetkami do 26 lutego 2020 r.

²⁶ Kwotę 1.280,0 tys. zł przeniesiono na wydatki, które nie wygasają z powodu opóźnień w realizacji dostaw materiałów i usług, jak również ryzyko nagłego pogorszenia się warunków atmosferycznych, mogących mieć wpływ na terminowość wykonania robót.

²⁷ Plan wydatków Urzędu, jako dysponenta III stopnia, został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerw celowych poz. nr 8, 9, 16, 20, 21, 22, 34, 49, 55, 73, 77, 81.

²⁸ Decyzja Nr IP6.972.163.2019.25BE.70.PMX z 2 lipca 2019 r.

²⁹ Działanie 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T: oś priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego.

obszarze parków narodowych, zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz pokrycie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wobec jest wynikających z orzeczeń sądów.

W 2019 r. Wojewoda Lubuski nie blokował środków pochodzących z ww. rezerwy celowej.

(dowód: akta kontroli str. 1263-1276)

W dziesięciu przypadkach Minister Finansów odrzucił wnioski Wojewody Lubuskiego o przyznanie środków z rezerw celowych i rezerwy ogólnej³⁰. W wyniku odmowy przyznania środków:

- zadania zostały zrealizowane z przeniesionych środków niewykorzystanych w innej podziałce klasyfikacji budżetowej,
- zostały zrealizowane najpilniejsze zadania ze środków pozostających w dyspozycji poszczególnych wydziałów Urzędu (np. zadania związane systemem powiadamiania ratunkowego),
- środki na realizację wskazanego zadania zostały zapisane w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. lub przyznane w ramach rezerwy celowej przewidzianej na 2020 r. (np. zwalczanie wirusa ASF u dzików na terenie województwa lubuskiego, podwyżki dla pracowników WIF i WUOZ).

(dowód: akta kontroli str. 1262)

2.1.4. W 2019 r. w części 85/08, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych³¹, Wojewoda Lubuski 32 decyzjami wydanymi w okresie od 10 października do 30 grudnia 2019 r. dokonał blokady planowanych wydatków budżetowych w łącznej wysokości 11.942,5 tys. zł³², w tym:

- wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej – 2.834,3 tys. zł,
- środków z rezerw – 9.108,2 tys. zł, w tym: środków z rezerw celowych – 9.031,8 tys. zł oraz środków z rezerwy ogólnej – 76,4 tys. zł.

W 2019 r. nie odnotowano przypadków blokowania wydatków w związku ze stwierdzoną niegospodarnością (art. 177 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych), a także zwłoki w podjęciu przez dysponenta części decyzji o blokowaniu wydatków, w sytuacji gdy znacznie wcześniej wiadomo było, że dany wydatek nie zostanie zrealizowany. Przyczyną blokowania wydatków były opóźnienia w realizacji zadań (w przypadku jednej decyzji) oraz nadmiar posiadanych środków.

Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych zostały zrealizowane w *Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR*, stosownie z § 23 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa³³.

Wśród zadań, które w 2019 r. w znacznym stopniu zostały ograniczone należy wskazać między innymi:

- blokada łącznie 5.228,9 tys. zł w rozdziale 85502 *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* § 2010 (5.188,4 tys. zł) oraz w rozdziale 85513 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* § 2010 (40,5 tys. zł) – powyższe środki zostały zablokowane w związku z mniejszą liczbą rodzin objętych wsparciem

³⁰ Łącznie Wojewoda wnioskował o 6.349,0 tys. zł, w tym: 2.140,0 tys. zł z rezerw celowych oraz 4.209,0 tys. zł z rezerwy ogólnej.

³¹ Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych dokonano jednej blokady (15,0 tys. zł); na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 cyt. ustawy dokonano jednej blokady (465,9 tys. zł); na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy dokonano 30 blokad (11.461,6 tys. zł).

³² Pismem nr BP2.411.7.2019 z 23 grudnia 2019 r. Minister Finansów zwrócił się z prośbą o dokonywanie blokowania planowanych wydatków przez dysponentów części budżetowych w związku z możliwością przekazania ich do NFZ oraz do Funduszu Wsparcia Policji. W dniu 30 grudnia 2019 r. zablokowano łącznie 1.891,9 tys. zł (tj. 15,8% zablokowanych wydatków ogółem).

³³ Dz. U. z 2018 r. poz. 2225, ze zm.

spowodowaną przekroczeniem kryterium dochodowego i brakiem prawa do świadczenia;

- blokada łącznie 932,8 tys. zł w rozdziale 85216 *Zasilki stałe* § 2030 (864,0 tys. zł) oraz w rozdziale 85228 *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze* § 2010 (68,8 tys. zł), związana z mniejszą niż przewidywano liczbą osób kwalifikujących się do przyznania przedmiotowej pomocy;
- w rozdziale 85505 *Tworzenie i funkcjonowanie żłobków*:
 - blokada 540,0 tys. zł w §§ 2810, 2830 i 6230,
 - blokada 465,9 tys. zł w § 6330,związane z rezygnacją poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego z realizacji pierwotnie planowanych zadań;
- blokada 305,5 tys. zł w rozdziale 75410 *Komendy wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej* §§ 6068 i 6069 – KW PSP w Gorzowie Wlkp. aplikowała o środki na dofinansowanie projektu pn. "Razem za skuteczną, transgraniczną ochronę przed skutkami katastrof na terenie woj. lubuskiego" w ramach programu EWT Polska – Brandenburgia 2014-2020; wniosek został odrzucony, w związku z czym środki nie zostały wykorzystane.

(dowód: akta kontroli str. 1184-1194)

2.1.5. Zgodnie z ustawą budżetową na 2019 r.³⁴ plan wydatków na dotacje w części 85/08 – województwo lubuskie został określony w wysokości 1.271.014,0 tys. zł. Kwota ta została ujęta w decyzji Wojewody Lubuskiego w sprawie szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu Wojewody na 2019 r.³⁵. Dodatkowo na *współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej* zaplanowane zostały dotacje w kwocie 5.941,0 tys. zł, a na *wydatki majątkowe* – 2.135,0 tys. zł.

Zgodnie z ww. decyzją plan dotacji na finansowanie bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, wykonywanych przez gminy (§ 2010 i § 2060) wyniósł 930.483,0 tys. zł³⁶ (w tym kwoty niepodzielone 10.990,1 tys. zł), powiaty (§ 2110 i § 2160) – 124.842,0 tys. zł³⁷ (w tym kwoty niepodzielone 1.223,1 tys. zł) i samorząd województwa (§ 2210) – 27.504,0 tys. zł (w tym kwoty niepodzielone 1.000,0 tys. zł³⁸). Natomiast plan dotacji na finansowanie zadań inwestycyjnych z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone wykonywane przez powiat (§ 6410) – 2.135,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 563-575)

Wojewoda przekazał jednostkom samorządu terytorialnego (jst) informacje o kwotach dotacji, ujętych w projekcie ustawy oraz w ustawie budżetowej, z zachowaniem terminów określonych w art. 143 ust. 1 oraz art. 148 ustawy o finansach publicznych. Pisma o kwotach dotacji wynikających z ustawy budżetowej zawierały również informację o kwotach niepodzielonych³⁹ ze wskazaniem, że zostaną one rozdysponowane w trakcie wykonywania budżetu na uzasadniony wniosek danej jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 576-581)

Wojewoda Lubuski dopełnił obowiązków informacyjnych, sformułowanych w art. 122 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, tj. podał do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia, wykaz jednostek wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom w 2019 r.⁴⁰.

³⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 198.

³⁵ Decyzja numer BF-I.3111.31.2019 z dnia 20.02.2019 r.

³⁶ W tym § 2060 502.670 tys. zł.

³⁷ W tym § 2160 - 9.072 tys. zł.

³⁸ Rozdział 60003.

³⁹ Dla gmin w rozdziałach: 752212, 85203 i 85513; dla powiatów w rozdziałach: 70005, 71015, 75011, 75411, 85156, 85203 i 85205, dla samorządu województwa w rozdziale 60003.

⁴⁰ Obwieszczenie wojewody lubuskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie wykazu jednostek wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom na 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 1419) oraz obwieszczenie

Wniosek pokontrolny w tym zakresie, sformułowany w związku z kontrolą wykonania budżetu państwa w 2018 r.⁴¹, został zrealizowany.

W 2019 r. wydatki na dotacje zrealizowano w łącznej kwocie 1.736.627,9 tys. zł, co stanowiło 99,1% planu po zmianach (tj. 1.752.547,9 tys. zł). Ponadto w 2019 r. zadania realizowane w ramach Programu Maluch+ dofinansowano środkami z Funduszu Pracy w łącznej kwocie 3.766,0 tys. zł z planowanej 3.916,2 tys. zł (tj. 96,2%).

(dowód: akta kontroli str. 582-590, 767-770)

W toku kontroli badaniem objęto dotacje w łącznej kwocie 1.697.667 tys. zł⁴² (co stanowiło 97,8% wydatków na dotacje ogółem) i ustalono m.in., że:

- do jst przekazano dotacje w łącznej kwocie 1.618.680,0 tys. zł (tj. 95,3% dotacji objętych badaniem), w tym na: realizację zadań zleconych 1.408.228,0 tys. zł; dofinansowanie zadań własnych 203.840,0 tys. zł; realizację zadań na podstawie porozumień 6.612,0 tys. zł;
- środki z dotacji zostały przeznaczone na realizację zadań w zakresie rolnictwa i łowiectwa, transportu i łączności, administracji publicznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, oświaty i wychowania, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i rodziny;
- zadania dotowane z budżetu państwa zostały zrealizowane, z następującymi wyjątkami:
 - zadanie *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 130 ul. Myśliborska i ul. Szczekocińska na odcinku od ronda Szczecińskiego do ul. Mosiężnej*⁴³. Zgodnie z decyzją Ministra Finansów o zapewnieniu dofinansowania kwota dotacji na 2019 r. wynosiła 7.101,8 tys. zł, a wykorzystano 2.874,4 tys. zł (tj. 40,5%). Na niewykorzystanie pełnej kwoty środków zaplanowanych na 2019 r. wpłynęły m.in. następujące czynniki: kolizja z siecią energetyczną (do czasu jej likwidacji nie jest możliwa realizacja nowej jezdni), nieprzewidziana kolizja z gazociągiem, stwierdzenie występowania gatunków chronionych wśród drzew przeznaczonych do wycinki, co wydłużyło proces usuwania drzew,
 - zadanie *Budowa jednostki ratowniczo-gaśniczej w Szprotawie*⁴⁴. Na 2019 r. zaplanowano wydatki w kwocie 3.300,0 tys. zł, z której wykorzystano kwotę 2.020,0 tys. zł (tj. 61,2%). Niewykorzystane środki w kwocie 1.280 tys. zł zostały przeniesione do wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Przyczyną powyższego były m.in. przewidywane opóźnienia w dostawie materiałów, długi okres oczekiwania na realizację dostaw oraz ryzyko nagłego pogorszenia się warunków atmosferycznych, mogących mieć wpływ na terminowość wykonania robót,
 - dwa powiaty nie zrealizowały zadania, mimo ujęcia środków w planie wydatków na 2019 r. (w rozdziale 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie). Powiat strzelecko-drezdenecki nie zrealizował programów korekcyjno-edukacyjnych, zaś powiat nowosolski nie zrealizował programów psychologiczno-terapeutycznych. W obu tych jednostkach plan wydatków został ustalony na

województwa lubuskiego z dnia 17 grudnia 2019 r. w tożsamej sprawie (stanowiące uzupełnienie do obwieszczenia z dnia 8 maja 2019 r., Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 3486).

⁴¹ Kontrola P/19/001 Wykonanie budżetu państwa w 2018 r. (wystąpienie pokontrolne nr LZG.410.001.01.2019 z dnia 17 kwietnia 2019 r.).

⁴² Dział 010 rolnictwo i łowiectwo – 37.505,5 tys. zł; dział 600 transport i łączność – 62.013,1 tys. zł; dział 750 administracja publiczna – 17.025,6 tys. zł; dział 754 bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 84.750,9 tys. zł; dział 801 oświata i wychowanie – 47.428,0 tys. zł; dział 851 ochrona zdrowia – 88.491,7 tys. zł; dział 852 pomoc społeczna – 148.013,5 tys. zł; dział 855 rodzina – 1.212.438,7 tys. zł.

⁴³ Zadanie realizowane ze środków rezerwy celowej utworzonej w celu wsparcia realizacji działań z zakresu polityki rozwoju stanowiących inwestycyjne zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, finansowane na podstawie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018, poz. 1307). Zgodnie z umową zadanie miało być zrealizowane w latach 2017-2019, aneksem z dnia 7 czerwca 2019 r. termin realizacji zadania przedłużono do 2020 r., a wnioskiem z dnia 28 stycznia 2020 r. Wojewoda Lubuski zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu realizacji zadania do 2020 r.

⁴⁴ Realizacja zadania została zaplanowana na lata 2016-2021.

poziomie określonym przez powiaty. Środki na te zadania przekazywane są na wniosek powiatu (powiat strzelecko drezdenecki nie złożył wniosku o przekazanie środków – planowana kwota wynosiła 12,0 tys. zł; powiat nowosolski przewidywał wykorzystanie środków w kwocie 4,2 tys. zł. Na wniosek powiatu przekazano środki w kwocie 2,0 tys. zł, która została zwrócona w pełnej wysokości). Przyczyną niezrealizowania ww. zadań była zbyt mała liczba osób chętnych do uczestniczenia w programach, ryzyko niezrealizowania zadania i nieterminowego wykorzystania dotacji;

- w dwóch przypadkach stwierdzono wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem dotacji udzielonej w 2019 r.⁴⁵;
- dysponent części weryfikował wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem, m.in. na podstawie: sprawozdań z wykorzystania dotacji i wniosków o wypłatę dotacji⁴⁶, protokołów odbioru prac sfinansowanych/dofinansowanych dotacjami, lustracji terenowych na wybranych obiektach (np. w odniesieniu do prac w zakresie utrzymania urządzeń melioracyjnych przez spółki wodne). Ponadto przeprowadzono kontrole merytoryczne dotyczące przyznawania świadczeń wychowawczych oraz świadczenia „Dobry start” (w 2019 r. przeprowadzono 13 kontroli w tym zakresie, z których pięć – w zakresie świadczeń wychowawczych - dotyczyło 2019 r., siedem - 2018 r., a jedna kontrola obejmowała okres od października 2018 r. do kwietnia 2019 r.). W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono przypadków wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranej w nadmiernej wysokości;
- w 2019 r. wydano trzy decyzje określające kwotę dotacji⁴⁷ przypadającą do zwrotu za 2018 r. w łącznej kwocie 28,7 tys. zł⁴⁸. Dotacje w łącznej kwocie 17,8 tys. zł wraz z odsetkami za zwłokę zostały zwrócone. Natomiast od decyzji na kwotę 10,9 tys. zł jednostka samorządu terytorialnego wniosła odwołanie do Ministra Finansów;
- terminowo dokonywano zmian, o których mowa w art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;

(dowód: akta kontroli str. 591-770)

- w Rocznym planie kontroli LUW na 2019 r. (plan kontroli) ujęto kontrole wykorzystania dotacji przekazanych w latach 2017-2018 r. na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej przez jst, w tym m.in. realizację zadań z zakresu administracji rządowej, o których mowa w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, na postępowanie w sprawie zwrotu części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego, realizację Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, Resortowego Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 („Maluch +”) i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”. Ponadto zaplanowano kontrole wykorzystania środków finansowych przyznanych w 2019 r. z budżetu państwa w ramach dotacji podmiotowej dla gminnych spółek wodnych, kontrolę wykorzystania dotacji celowych, przekazanych w 2018 r. na finansowanie zadań zespołów ratownictwa medycznego, na dofinansowanie zakupu ambulansu dla SPZOZ w Sulechowie oraz na realizację zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – ograniczanie uzależnień behawioralnych.

(dowód: akta kontroli str. 855-881)

⁴⁵ Niezgodnie z przeznaczeniem zostały wykorzystane dotacje udzielone dla dwóch jednostek samorządu terytorialnego w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnych „Aktywna tablica”, w łącznej kwocie 16,4 tys. zł. Kwota ta została zwrócona na konto LUW wraz z należnymi odsetkami za zwłokę po pisemnym wezwaniu beneficjentów.

⁴⁶ W przypadku niektórych dotacji do sprawozdań z wykorzystania dotacji/wniosków o wypłatę dotacji wymagane było dostarczenie dokumentów potwierdzających wykorzystanie środków z dotacji np. faktury, polecenia przelewu potwierdzające dokonanie zapłaty za faktury, wydruki z systemu finansowo-księgowego, umowy z wykonawcami.

⁴⁷ Rozdział 75011 urzędy wojewódzkie.

⁴⁸ W decyzjach wskazano termin, od którego nalicza się odsetki.

Stosownie do przepisu art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, przedstawionego przez obowiązującą do tego jednostkę, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia.

W związku z kontrolą wykonania budżetu państwa w 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosła do Wojewody Lubuskiego o: *realizację obowiązków określonych w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w zakresie zatwierdzenia rozliczenia rzeczowego i finansowego dotacji przez Wojewodę Lubuskiego lub osoby, którym powierzono zadania w tym zakresie, oraz w terminie wskazanym w tym przepisie.*

Pismem z dnia 8 maja 2019 r.⁴⁹ Wojewoda Lubuski poinformował, że w Urzędzie zostanie opracowany jednolity sposób postępowania w zakresie zatwierdzania rozliczeń rzeczowo-finansowych dotacji. W tym celu dokonany zostanie przegląd oraz uaktualnienie upoważnień osób zatwierdzających rozliczenia dotacji oraz wprowadzone odpowiednie zapisy dotyczące zatwierdzania rozliczeń dotacji zgodnie z art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w *procedurze określającej sposób opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej w układzie tradycyjnym i zadaniowym, dokonywania zmian w planie wydatków oraz monitoringu realizacji budżetu Wojewody Lubuskiego.*

(dowód: akta kontroli str. 1117)

Zgodnie z zarządzeniem Wojewody Lubuskiego w sprawie wprowadzenia procedury określającej sposób opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej w układzie tradycyjnym i zadaniowym, dokonywania zmian w planie wydatków oraz monitoringu realizacji budżetu Wojewody Lubuskiego⁵⁰ osoby upoważnione zatwierdzają w imieniu Wojewody Lubuskiego rozliczenie dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, dokonane przez poszczególne jednostki otrzymujące dotacje, w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia.

(dowód: akta kontroli str. 882-899)

W 2019 r. w analizowanych działach klasyfikacji budżetowej udzielono dotacji z budżetu państwa na podstawie 437 umów o łącznej wartości 147.334,8 tys. zł.

Badanie sposobu zatwierdzania rozliczeń dotacji przeprowadzono na próbie 45 umów (tj. 10,3% umów zawartych w sprawie udzielenia dotacji) o wartości 119.071,4 tys. zł (tj. 80,8% wartości umów zawartych w sprawie udzielenia dotacji) i ustalono, że:

- wszystkie rozliczenia dotacji zostały zatwierdzone w terminie, o którym mowa w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
- rozliczenia dotacji udzielonych na podstawie 29 umów o łącznej wartości 84.237,6 tys. zł (na funkcjonowanie ratownictwa medycznego, realizację Programu: Posiłek w szkole i Aktywna tablica) zostały zatwierdzone przez Wojewodę Lubuskiego lub osoby upoważnione⁵¹;
- rozliczenia dotacji udzielonych na realizację Programu Maluch+, na podstawie 15 umów o łącznej wartości 1.367,5 tys. zł, zatwierdził dyrektor Wydziału Programów Europejskich i Rządowych, który został upoważniony przez Wojewodę Lubuskiego do zatwierdzania rozliczeń rzeczowo-finansowych dotacji w dniu 6 marca 2020 r. Spośród 15 objętych badaniem rozliczeń jedno zostało zatwierdzone w dniu 16 marca 2020 r., a 14 zostało zatwierdzonych przed 6 marca 2020 r., a tym samym w okresie kiedy dyrektor Wydziału nie posiadał stosownego upoważnienia w tym zakresie;
- rozliczenie dotacji udzielonej na dofinansowanie zadań z zakresu budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi na podstawie jednej umowy o wartości 33.466,3 tys. zł zostało zatwierdzone przez dyrektora Wydziału

⁴⁹ Numer NK-II.1610.2.2019.

⁵⁰ Zarządzenie z dnia 15 lipca 2019 r.

⁵¹ Rozliczenia dotacji na realizacji Programu posiłek w szkole i w domu – moduł 3 oraz Aktywna tablica zostały zatwierdzone przez Lubuskiego Kuratora Oświaty – zadania w tym zakresie zostały powierzone Kuratorowi przez Wojewodę Lubuskiego na podstawie porozumień w sprawie realizacji ww. zadań. Rozliczenia dotacji na realizację Programu posiłek w szkole i w domu zostały zatwierdzone przez dyrektora Wydziału Polityki Społecznej na podstawie upoważnienia z dnia 08.07.2019 r.

Budżetu i Finansów. W dniu 30 grudnia 2019 r. Wojewoda Lubuski upoważnił dyrektora Wydziału Budżetu i Finansów do załatwiania w imieniu wojewody wskazanych spraw, w tym m.in. realizacji i nadzoru wykorzystania dotacji udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego z zakresu budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami. Z powyższych zapisów nie wynika jednak upoważnienie do zatwierdzania rozliczeń rzeczowo-finansowych dotacji.

Z powyższego wynika, że zasady zatwierdzania rozliczeń rzeczowo-finansowych dotacji nie zostały ujednoczone w całym Urzędzie, a część osób zatwierdzających rozliczenia nie posiadała stosownego upoważnienia w momencie zatwierdzania.

(dowód: akta kontroli str. 643-652, 804-853, 900-905, 1401-1412)

Wojewoda Lubuski wyjaśnił, że po otrzymaniu wniosków NIK z kontroli wykonania budżetu państwa oraz po dokonaniu analizy upoważnień, wskazano w wydziałach osoby odpowiedzialne za zatwierdzanie rozliczeń dotacji w imieniu Wojewody. W związku z tym dyrektor Wydziału Budżetu i Finansów wystąpiła w dniu 28 czerwca 2019 r. do dyrektorów z prośbą o wprowadzenie odpowiedniego zapisu do upoważnień udzielonych przez Wojewodę. Proponowany zapis brzmiał: upoważnienie do zatwierdzania rozliczenia rzeczowo finansowego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody Lubuskiego. Jednocześnie Wojewoda wyjaśnił, że uznano, iż nie było konieczne wydanie upoważnienia dyrektorowi Wydziału Budżetu i Finansów, gdyż w tym przypadku zastosowanie mają postanowienia zawarte w Regulaminie organizacyjnym LUW i Regulaminie wewnętrznym Wydziału, z których wynika nadzór merytoryczny w zakresie właściwości rzeczowej Wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 1340-1343)

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że choć Wojewoda podjął działania mające na celu ujednoczenie sposobu zatwierdzania rozliczeń rzeczowo – finansowych dotacji i wydanie stosownych upoważnień osobom dokonującym tych czynności, to okazały się one nieskuteczne. Ponadto – w ocenie NIK - konieczność aktualizacji upoważnienia dotyczy również dyrektora Wydziału Budżetu i Finansów, gdyż ogólne zapisy regulaminów nie stanowią upoważnienia do zatwierdzania rozliczeń rzeczowo-finansowych dotacji w imieniu Wojewody.

Stosownie do art. 150 ustawy o finansach publicznych, dysponent części budżetowej lub dysponent środków, o których mowa w art. 127 ust. 2, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności: szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania; terminy wykorzystania, rozliczenia i zwrotu dotacji, a także tryb kontroli wykonania zadania.

W 2019 r. w ramach *Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020*, Wojewoda przyznał Powiatowi Żagańskiemu dotację na realizację zadania polegającego na budowie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Szprotawie (rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej § 6410 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat) w wysokości 3.300,0 tys. zł⁵². Przyznanie środków z dotacji nastąpiło bez zawarcia umowy, o której mowa w art.150 ustawy o finansach publicznych (pisemnie dokonano jedynie zwiększenia planu finansowego Powiatu), bez wskazania m.in. zasad przekazania, rozliczenia dotacji lub kontroli wykonania zadania. Planowany termin zakończenia realizacji zadania ustalono na 30.09.2020 r., na 2020 r. planowane jest udzielenie kolejnej dotacji z budżetu Wojewody w wysokości 1.300 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 129-130, 138-148, 283-287)

Dyrektor Wydziału Budżetu i Finansów wyjaśniła, że w przypadku dotacji udzielonej Powiatowi Żagańskiemu zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2

⁵² Z budżetu Wojewody – 500,0 tys. zł, środki z rezerwy celowej poz. nr 69 – 2.800,0 tys. zł.

grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa⁵³. W związku z powyższym w 2017 r. opracowany i zatwierdzony został Program Inwestycyjny (ostatnia aktualizacja 25 listopada 2019 r.), który nawiązuje w podstawie prawnej do zasad określonych w ww. rozporządzeniu. Przyjęty Program Inwestycyjny określa warunki finansowania inwestycji ze środków budżetu państwa. Z uwagi na fakt, że nie wszystkie zagadnienia objęte treścią Programów Inwestycyjnych Komend PSP były w stopniu wystarczającym opisane, uzgodniono ze starostami oraz Komendantem Wojewódzkim PSP, że od bieżącego roku dodatkowo zawierane będą pomiędzy Wojewodą a Powiatem umowy uszczegóławiające rozliczenie dotacji⁵⁴.

(dowód: akta kontroli str. 280-282)

2.1.6. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/08 zaplanowane na 2019 r. na kwotę 1.660,8 tys. zł zostały wykonane w wysokości 1.654,8 tys. zł (tj. 99,6% planu po zmianach). Wydatki wykonane w ww. grupie ekonomicznej zwiększyły się w porównaniu do 2018 r. o 4,5% i w strukturze wydatków dysponenta części stanowiły 0,1% wydatków ogółem (podobnie jak w 2018 r.).

Natomiast świadczenia na rzecz osób fizycznych LUW, jako dysponenta III stopnia, zaplanowane na 2019 r. na kwotę 594,6 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 591,4 tys. zł (tj. 99,5% planu po zmianach). W strukturze wydatków Urzędu świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2019 r. pozostawały na poziomie z 2018 r. i stanowiły 1,1% wydatków ogółem (w 2018 r. – 1% wydatków ogółem).

(dowód: akta kontroli str. 1118-1149, 1159-1160, 1281-1285)

2.1.7. Wydatki bieżące w części 85/08 zaplanowane na 2019 r. na kwotę 157.872,7 tys. zł, zrealizowano w wysokości 156.805,9 tys. zł (tj. 99,3% planu po zmianach). W porównaniu do 2018 r. wydatki te zwiększyły się o 15,2%.

Wydatki bieżące dysponenta III stopnia zaplanowane na 2019 r. na kwotę 47.863,6 tys. zł zostały wykonane w wysokości 47.499,7 tys. zł (tj. 99,2% planu po zmianach). W porównaniu do 2018 r. wydatki te zwiększyły się o 20,9%, na co wpływ w największym stopniu miał wzrost wynagrodzeń oraz otrzymanie dodatkowych środków pochodzących z rezerw celowych na realizację projektów pn. „Witajcie w Polsce! – doskonalenie jakości obsługi cudzoziemców w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim” oraz „Rozbudowa usług i podniesienie jakości działania Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawach cudzoziemców”.

(dowód: akta kontroli str. 1119-1149, 1159-1160, 1281-1290)

Wydatki na wynagrodzenia w części 85/08 w 2019 r. wyniosły 95.724,9 tys. zł (tj. 99,8% planu po zmianach) i w porównaniu do 2018 r. były wyższe o 14,2%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego pracownika w części wyniosło 5.193,4 tys. zł, tj. o 16,9% więcej niż w 2018 r.

Wydatki na wynagrodzenia dysponenta III stopnia w 2019 r. wyniosły 27.346,5 tys. zł i były wyższe od wydatków poniesionych w 2018 r. o 14,8%. Wpływ na powyższe miał wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2019 r., które wyniosło 5.251 zł i było wyższe od wynagrodzenia w 2018 r. o 14,5% (w wyniku waloryzacji wynagrodzeń od 1 stycznia 2019 r. o 2,3% - zgodnie z ustawą budżetową na 2019 r. oraz podwyżką wynagrodzeń od 1 lipca 2019 r. wszystkich pracowników Urzędu decyzją Ministra Finansów⁵⁵).

(dowód: akta kontroli str. 326-329, 1291-1304)

Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w części 85/08 wyniosło 1.536 osób i było niższe w porównaniu do 2018 r. o 36 osób, tj. o 2,3%. Z kolei zatrudnienie według stanu na 31 grudnia 2019 r. wyniosło 1.589 osób i było wyższe od stanu na koniec 2018 r. o 9 osób.

⁵³ Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 869.

⁵⁴ Do dnia 6 kwietnia 2020 r. zawarto umowę dotacji z Powiatem Żarskim.

⁵⁵ Decyzja nr MF/FS3.4143.3.196.2019.MF.4311 z dnia 26 września 2019 r.

W 2019 r. przeciętne zatrudnienie w LUW, jako dysponentcie III stopnia, wyniosło 434 osoby i kształtowało się na podobnym poziomie jak w roku 2018, w którym było ono niższe o jedną osobę. W 2019 r. w Urzędzie zatrudniono 50 osób, natomiast w trakcie roku rozwiązaniu uległy umowy z 54 pracownikami.

Różnice w stanie zatrudnienia w 2019 r. w porównaniu z rokiem 2018 r. w poszczególnych grupach (tj. w grupie 01 *osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń* – spadek zatrudnienia o 11 pracowników oraz w grupie 03 *członkowie korpusu służby cywilnej* – wzrost zatrudnienia o 11 pracowników) wynikały głównie z niżej wymienionych przyczyn:

- w grupie 01 – w rozdz. 75081 *System powiadamiania ratunkowego* – spadek o 6 etatów, tj.: wpływ na obniżenie przeciętnego zatrudnienia w 2019 r. miała zarówno liczna absencja chorobowa pracowników, jak również absencja wynikająca z urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych oraz bezpłatnych,
- w grupie 03 – w rozdz. 75011 *Urzędy wojewódzkie* – wzrost o 10 etatów, tj. zwiększenie zatrudnienia o 2 etaty w związku z nowymi zadaniami nałożonymi ustawami na Wojewodę (ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych) oraz powrót do pracy 7 osób przebywających w 2018 r. na urloпах wychowawczych.

(dowód: akta kontroli str. 326-329, 1291-1304)

Wydatki poniesione przez Urząd na wynagrodzenia bezosobowe (§ 417) w 2019 r. wyniosły 1.242,1 tys. zł, co stanowiło wykonanie 96,1% planu po zmianach. Ogółem wydatki te były o 144,7 tys. zł, tj. o 13,1%, wyższe niż poniesione na ten cel w 2018 r. (1.097,4 tys. zł).

Liczba umów zlecenia zawartych w 2019 r. (trwających 6 miesięcy lub dłużej lub powtarzanych nieprzerwanie przez ten okres) pozostawała na poziomie roku poprzedniego. Łącznie zawarto umowy ze 107 osobami, a w 2018 r. ze 111 osobami, przy czym wzrosła liczba takich umów zawartych z własnymi pracownikami, tj. w 2019 r. – 20 pracowników, w 2018 r. – 14 pracowników).

(dowód: akta kontroli str. 171-179, 1293)

W 2019 r. Minister Finansów⁵⁶ przekazał LUW jako dysponentowi III stopnia środki na wynagrodzenia/uposażenia wraz z pochodnymi (§§ 401-412) łącznie w wysokości 2.958,0 tys. zł w ramach następujących rezerw celowych:

- poz. 49 – 2.151,3 tys. zł, z czego 1.746,5 tys. zł wykorzystano na wynagrodzenia/uposażenia z wyłączeniem nagród, odpraw oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop (§§ 401-409), tj. na podwyżki dla 427 dotychczasowych pracowników oraz wynagrodzenia 38 pracowników nowo zatrudnionych; w efekcie kwota podwyżki na 1 etat miesięcznie wyniosła 626 zł brutto (podwyżką objęto 6 miesięcy 2019 r.);
- poz. 73 – 225,0 tys. zł, z czego 176,5 tys. zł wykorzystano na wynagrodzenia/uposażenia z wyłączeniem nagród, odpraw oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop (§§ 401-409), tj. na podwyżki dla 11 dotychczasowych pracowników oraz wynagrodzenia 2 pracowników nowo zatrudnionych;
- poz. 9 – 426,5 tys. zł, z czego 290,8 tys. zł wykorzystano na wynagrodzenia/uposażenia z wyłączeniem nagród, odpraw oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop (§§ 401-409), tj. na podwyżki dla 27 dotychczasowych pracowników oraz wynagrodzenia 10 pracowników nowo zatrudnionych; w efekcie kwota podwyżki na 1 etat miesięcznie wyniosła 655 zł brutto (podwyżką objęto 12 miesięcy 2019 r.);

⁵⁶ W 2019 r. Minister Finansów zwiększył plan wydatków budżetowych dysponenta części 85/08 środkami na wynagrodzenia i uposażenia wraz z pochodnymi, pochodzącymi między innymi z następujących pozycji rezerw celowych 44, 49, 69 i 73. Środki te przeznaczone zostały w szczególności na nowe etaty na zadania kontrolerskie i wyrównanie dysproporcji wynagrodzeń pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, sfinansowanie dwóch przedsięwzięć pod nazwą: „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy” oraz „Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych” realizowanych w Państwowej Straży Pożarnej oraz podwyżki dla pracowników Inspekcji Transportu Drogowego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego.

a także poz. 20 – 15,2 tys. zł, poz. 21 – 13,6 tys. zł, poz. 34 – 63,2 tys. zł oraz poz. 77 – 63,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1226-1238, 1298-1321)

2.1.8. W 2019 r. wykonanie wydatków majątkowych w części 85/08 wyniosło 27.060,4 tys. zł, tj. 95,2% planu po zmianach⁵⁷. Wykonanie wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej wynosiło od 84,4% w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* do pełnego wykonania w pozostałych działach.

(dowód: akta kontroli str. 1054-1055)

Wykonanie wydatków majątkowych Urzędu, jako dysponenta III stopnia w 2019 r. wyniosło 10.198,9 tys. zł (plan po zmianach 10.225,8 tys. zł). W planie wydatków majątkowych ujęto 13 zadań o łącznej wartości 9.011,0 tys. zł.

Spośród 13 zadań ujętych w pierwotnym planie sześć zadań o łącznej wartości 830,0 tys. zł nie zostało zrealizowanych, w tym zakup samochodu⁵⁸ (130,0 tys. zł) i pięć zadań dotyczących zakupu sprzętu na wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego (o łącznej wartości 700,0 tys. zł⁵⁹).

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060)

Dyrektor Biura Obsługi Urzędu i Rozwoju Systemów Informatycznych wyjaśniła, że rezygnacja z zakupu samochodu była spowodowana koniecznością dofinansowania nieplanowanych zadań związanych z bieżącą działalnością Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 1061-1064)

Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego wskazał, że w wyniku analizy planu wydatków na zakup sprzętu na wyposażenie Wojewódzkiego Magazynu Przeciwpowodziowego i konsultacji z przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej ustalono, że sprzęt ujęty w pierwotnym planie posiada Straż Pożarna. W związku z powyższym zmieniono koncepcję wyposażenia ww. magazynu – sporządzono nowy plan wydatków inwestycyjnych, do którego wprowadzono sześć zadań o łącznej wartości 700,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1065-1068)

Jedno z zaplanowanych zadań, tj. Przebudowa budynku archiwum, zostało zrealizowane w części. Z zaplanowanej kwoty wydatkowano na ten cel 37,7 tys. zł (tj. 10,4% pierwotnie planowanej), a pozostała kwota została wydatkowana na realizację zadania pn. Przebudowa łącznika.

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060)

Dyrektor Biura Obsługi Urzędu i Rozwoju Systemów Informatycznych wyjaśniła, że odstąpiono od częściowej realizacji planowanego zadania z uwagi na konieczność przeprowadzenia dokładnych analiz i opracowania szczegółowej dokumentacji (co zaplanowano na 2020 r.). W 2019 r. poniesiono wydatki na niezbędne prace zachowawcze i zabezpieczające w postaci poprawy funkcjonalności pomieszczenia socjalnego.

(dowód: akta kontroli str. 1061-1064)

W przypadku trzech zadań nastąpiło zwiększenie pierwotnego planu wydatków, w łącznej kwocie 1.060,6 tys. zł⁶⁰. Kwoty zwiększające plan zostały w pełni wykorzystane.

⁵⁷ Uwzględniono paragrafy wydatkowe z czwartą cyfrą 0-2, 8 i 9.

⁵⁸ Rozdział 75011.

⁵⁹ Najaśnica z agregatem, agregat prądotwórczy, motopompa na przyczepie, silnik zaburtowy, łódź.

⁶⁰ Przebudowa, rozbudowa LUW – 276,7 tys. zł (środki z rezerwy wojewody w kwocie 228,0 tys. zł i 48,7 tys. zł kwota przesunięta z wydatków bieżących – na realizację dodatkowych, nieprzewidzianych zadań powstałych w trakcie realizacji inwestycji oraz opracowanie dodatkowej dokumentacji projektowej); przebudowa łącznika – 632,4 tys. zł (zwiększenie na podstawie decyzji Ministra Finansów w sprawie uruchomienia środków na realizację projektu "Witajcie w Polsce..." – zgodnie z wytycznymi środki zostały zaplanowane w ramach rezerwy celowej i były uruchamiane na wniosek dysponenta); zakup urządzeń wielofunkcyjnych w ramach projektu FAMI - 151,5 tys. zł (w tym: 148,7 tys. zł środki na realizację w/w projektu, które zostały zaplanowane w ramach rezerwy celowej i uruchamiane były na wniosek dysponenta, 0,2 tys. zł oszczędności z zakupu przełączników sieciowych i 2,5 tys. zł środki pochodzące z rezygnacji z zakupu samochodu).

W przypadku dwóch zadań nastąpiło zmniejszenie planu wydatków majątkowych w łącznej kwocie 54,7 tys. zł⁶¹.

Pierwotny plan wydatków majątkowych po uwzględnieniu ww. zmian wynosił 9.186,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060, 1069-1082)

W trakcie roku do planu wprowadzono 14 zadań⁶² o łącznej wartości 1.038,9 tys. zł⁶³.

Przyczyną uwzględnienia zadań w planie wydatków majątkowych w trakcie roku budżetowego był m.in. brak pojazdu przeznaczanego do przewozu pirotechników i sprzętu pirotechnicznego, brak łącza backupowego do systemów dla Oddziału Cudzoziemców Wydziału Spraw Obywatelskich w Zielonej Górze, zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań przez dyspozytorów medycznych, zły stan techniczny dotychczas używanych urządzeń wielofunkcyjnych, zmiany w planie wydatków inwestycyjnych na zakup sprzętu na wyposażenie wojewódzkiego magazynu przeciwpowodziowego, koniecznością zapewnienia dostępności i bezpieczeństwa obsługiwanych systemów informatycznych. Źródłem finansowania ww. zadań były m.in. rezerwy celowe z budżetu państwa, przesunięcie środków z wydatków bieżących, oszczędności powstałe w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060, 1089-1090, 1109-1110, 1113-1116)

Ponadto w ramach wydatków majątkowych w rozdziale 75421 – Zarządzanie kryzysowe, z oszczędności powstałych po przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zakupiono przełączniki sieciowe i syrenę alarmową o łącznej wartości 70 tys. zł. Zakup przełączników związany był z koniecznością zapewnienia dostępności i bezpieczeństwa obsługiwanych systemów informatycznych. Zakup syreny alarmowej elektronicznej jest częścią procesu modernizacji urządzeń alarmowych (dotychczas używane wirnikowe syreny alarmowe są zdekapitalizowane i energochłonne. Montaż syreny elektronicznej rozszerza funkcjonalność syreny alarmowej o możliwość przekazywania komunikatów o zagrożeniu w czasie rzeczywistym lub w postaci nagranych makr).

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060, 1083-1084)

Jedno z wprowadzonych zadań tj. zakup noktowizorów za kwotę 36,0 tys. zł nie zostało zrealizowane w ramach wydatków majątkowych. Środki na ten cel⁶⁴ zostały przeniesione do wydatków bieżących (koszt zakupu jednego noktowizora 9,8 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060, 1085-1088)

W trakcie roku do planu wprowadzono zakup samochodu osobowego z napędem 4x4 (na wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego). Z planowanej kwoty 300,0 tys. zł wydatkowano 96,1 tys. zł (tj. 32%) na zakup samochodu osobowego przeznaczanego do wykonywania zadań przez Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego.

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060)

Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił, że na etapie określania szczegółowych parametrów, wymogów i funkcji pojazdu, kierując się zasadą gospodarności, oszczędności i uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów uznano, że

⁶¹ Zakup radioprzebiennika o kwotę 4,7 tys. zł - oszczędności powstałe przy zakupie przeznaczono na zakup wyposażenia do pomieszczeń w zapasowym miejscu pracy wojewody lubuskiego (rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne); zakup samochodu służbowego o kwotę 50 tys. zł - środki niewykorzystane na zakupy inwestycyjne zostały przeznaczone na zakup usług remontowych pomieszczeń służbowych Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

⁶² Do planu wprowadzono zakup: samochodu w wersji Straży Granicznej „oznakowany” służący do przewozu sprzętu oznaczonego do działań minersko-pirotechnicznych oraz funkcjonariuszy Zespołu Minersko-Pirotechnicznego; przełączników sieciowych wraz z licencjami na potrzeby delegatury LUW w Zielonej Górze, licencji FortiAnalyzer VM, mebli archiwalnych (projekt FAMI), sprzętu do właściwego funkcjonowania PRM, łodzi ratowniczo-motorowej, dozowarki materiałów sypkich, quad z przyczepą i wyposażeniem, akumulatorowego ręcznego wózka podnośnikowego, termowizora, noktowizora, samochodu osobowego z napędem 4x4, urządzeń wielofunkcyjnych na potrzeby realizacji zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

⁶³ Wartość po uwzględnieniu zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego.

⁶⁴ Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 5 grudnia 2019 r.

niezbędne potrzeby Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego spełni zakup samochodu o niższych parametrach.

(dowód: akta kontroli str. 1083-1084)

W jednym przypadku Wojewoda Lubuski wystąpił do Ministra Finansów o wyrażenie zgody na dokonanie zmiany kwoty wydatków majątkowych o kwotę powyżej 100,0 tys. zł na podstawie art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Minister wyraził zgodę na zmniejszenie wydatków bieżących (w rozdziale 85156 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego) o kwotę 240 tys. zł i przeniesienie jej na wydatki na zakupy inwestycyjne (rozdział 85144 – System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego).

Wojewoda Lubuski zwiększył plan wydatków na zakupy inwestycyjne w rozdziale 85144 o kwotę 240 tys. zł. Po przeprowadzeniu przetargów powstały oszczędności w kwocie 37,3 tys. zł, które decyzją Wojewody zostały przeniesione na zwiększenie wydatków bieżących w tym rozdziale i przeznaczone na zakup wyposażenia dla dyspozytorów medycznych. Po zmianach kwota planowana na wydatki inwestycyjne w tym rozdziale wyniosła 202,7 tys. zł. Z ww. kwoty wykorzystano 202,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060, 1065-1068, 1091-1102)

Założone na 2019 r. efekty w ramach wydatków majątkowych zostały osiągnięte.

(dowód: akta kontroli str. 1056-1060, 1089-1090, 1103-1108, 1111-1112)

2.1.9. Dysponent części 85/08 wg stanu na koniec 2019 r. posiadał zobowiązania w wysokości 8.840,7 tys. zł, wysokość zobowiązań Urzędu (dysponent III stopnia) wyniosła 2.645,7 tys. zł. Zarówno u dysponenta części, jaki i dysponenta III stopnia, nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(dowód: akta kontroli str. 292-301, 423-453)

Wartość zobowiązań Urzędu w 2019 r. wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego (2.257,0 tys. zł) o 17,2%. Głównym źródłem zobowiązań były dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi – 2.263,0 tys. zł, dostawy towarów, robót i usług – 382,7 tys. zł, w tym zakup energii za 1146,1,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 171-179)

2.1.10. W wykazie wydatków budżetu państwa, które nie wygasają w 2018 r.⁶⁵ ujęto wydatki w łącznej wysokości 985,0 tys. zł z przeznaczeniem na:

- rozdział 75410 § 6060 – 685,0 tys. zł na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego;
- rozdział 75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, § 6060 – 300,0 tys. zł doposażenie techniczne oraz wymianę sprzętu wykorzystywanego podczas działań ratowniczych, prowadzonych przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej.

W obu przypadkach przyczyną niezrealizowania wydatków było zagrożenie, iż do końca 2018r. dostawy nie zostaną zrealizowane, a tym samym wystąpi brak możliwości zapłaty. Do dnia 31 marca 2019 r. powyższe wydatki zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 109-121)

Z kolei zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy o budżetowej na rok 2019⁶⁶ do wydatków, które nie wygasają z upływem 2019 r. ujęto zadanie, realizowane w ramach *Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020*, pn. Budowa Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Szprotawie na kwotę 1.280 tys. zł, z terminem realizacji do 30 kwietnia 2020 r. (rozdział

⁶⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2346).

⁶⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 2490.

75411, § 6410). Przyczyną braku realizacji wydatków było opóźnienie w dostawie materiałów, jak również ryzyko nagłego pogorszenia warunków atmosferycznych, mogących mieć wpływ na terminowość wykonania robót (tynki wewnętrzne).

Do dnia 31 marca 2020 r. ze środków niewygasających wydatkowano 284,2 tys. zł. Z informacji uzyskanych z Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu wynikało, iż nie wystąpi zagrożenie braku wydatkowania tych środków.

(dowód: akta kontroli str. 122-148, 288-289)

2.1.11. W toku kontroli szczegółowym badaniem objęto wydatki na dotacje w łącznej kwocie 279.212,4 tys. zł⁶⁷ (tj. 16,1 % wydatków na dotacje ogółem) oraz wydatki ze środków Funduszu Pracy na dofinansowanie realizacji Programu Maluch+ w kwocie 3.766,0 tys. zł (całość wydatkowanej kwoty) i ustalono m.in., że:

- nie stwierdzono istotnych odchyłeń wykonania wydatków w odniesieniu do planu po zmianach (wykonanie wynosiło od 96,2% do 100% planowanej kwoty);
- zachowana została reguła określona w art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba, że odrębne ustawy stanowią inaczej;
- zaplanowane i przekazane środki wynikały ze zweryfikowanych przez dysponenta części wniosków jst i kalkulacji potrzeb w zakresie dotacji;
- prawidłowo określono wielkość naliczonych do wypłaty dotacji;
- środki przekazane w ramach dotacji były wystarczające na realizację zadań;
- dysponent przekazywał dotacje w terminie umożliwiającym realizację zadań, nie stwierdzono przypadków zwrotu dotacji z powodu ich zbyt późnego przekazania przez Wojewodę.

(dowód: akta kontroli str. 280-281, 576-581, 633-652, 660-719, 724-739, 758-760, 767-803)

Ustalono jednak, że w przypadku siedmiu jst dotacje na zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w łącznej kwocie 882,2 tys. zł zostały udzielone z naruszeniem terminu określonego w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2019 r.⁶⁸ (dalej: *rozporządzenie w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki*). I tak:

- Gminie Sulechów udzielono dotacji na zapewnienie uczniom dostępu do bezpłatnych podręczników w kwocie 187,6 tys. zł w dniu 14 sierpnia 2019 r., podczas gdy Gmina złożyła wniosek o udzielenie przedmiotowej dotacji w dniu 9 lipca 2019 r., a tym samym zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 ppkt 2 rozporządzenia w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki dotacja powinna być udzielona do dnia 9 sierpnia 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 685-686)

Dyrektor Wydziału Budżetu i Finansów wyjaśniła, że w dniu złożenia wniosku przez Gminę Sulechów jak i w kolejnych dniach, wniosków składanych w wersji papierowej i elektronicznej było po kilkanaście. Wszystkie te wnioski przed realizacją zostały sprawdzone

⁶⁷ W tym dotacje na: dofinansowanie zadań realizowanych w ramach programu rozwoju instytucji nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” (rozdział 85505 – Tworzenie i funkcjonowanie żłobków - § 2030, 2810, 2830, 6230 i 6330 oraz rozdział 85506 – Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych - § 2030, 2810, 2830 i 6230) – 3.468 tys. zł; rozdział 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych - § 2010, 2110 i 2210 – 7.545,9 tys. zł; realizację rządowego programu „Aktywna tablica” (rozdział 80101 – Szkoły podstawowe - § 2030 i 2820, rozdział 80102 – Szkoły podstawowe specjalne - § 2130 i 2230 oraz rozdział 80132 – Szkoły artystyczne - § 2030) – 826,1 tys. zł; rozdział 75411 – Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej - § 2110 i 6410 – 84.387 tys. zł; rozdział 80104 – Przedszkola - § 2030 – 31.246,4 tys. zł; rozdział 85141 – Ratownictwo medyczne - § 2840 – 75.363,3 tys. zł; rozdział 85216 – Zasiłki stałe - § 2030 – 42.909,4 tys. zł; rozdział 60013 Drogi publiczne wojewódzkie - § 2230 i 6530 – 33.466,3 tys. zł.

⁶⁸ Dz. U. 2019 r. poz. 574.

przez pracowników Kuratorium Oświaty pod względem formalnym jak i rachunkowym. W trakcie weryfikacji stwierdzono, iż dotacja przyznana decyzją Ministra Finansów jest niewystarczająca na realizację wniosków składanych przez jst.

W związku z powyższym Wojewoda Lubuski w dniu 19 lipca 2019 r. wystąpił do Ministra Edukacji Narodowej z wnioskiem o przyznanie dodatkowych środków dla województwa lubuskiego w wysokości 2.000,0 tys. zł⁶⁹, w której ujęto również środki dla Gminy Sulechów. Minister Finansów przyznał dodatkowe środki decyzją z dnia 8 sierpnia 2019 r. Gminie Sulechów przyznano dotację na zakup podręczników niezwłocznie po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów w przedmiotowej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 689-692, 906-909, 1400)

- dotacje na zapewnienie uczniom dostępu do bezpłatnych podręczników dla sześciu jst⁷⁰ w łącznej kwocie 694,6 tys. zł zostały udzielone w dniu 18 października 2019 r., podczas gdy wnioski/korekty wniosków w przedmiotowej sprawie zostały złożone w okresie od 11 lipca do 19 września 2019 r., a tym samym zgodnie z § 5 ust. 5 pkt 3 rozporządzenia w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki dotacje dla ww. jednostek powinny być udzielone do dnia 15 października 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 685-686)

Dyrektor Wydziału Budżetu i Finansów wyjaśniła, że dotacje dla ww. jst zostały udzielone niezwłocznie po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów w sprawie przyznania dodatkowych środków na ten cel, która została wydana 14 października 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 689-692, 1398-1399)

Wojewoda Lubuski wystąpił do Ministra Finansów o uzupełnienie środków na ten cel w dniu 27 września 2019 r.⁷¹.

(dowód: akta kontroli str. 910-913)

- w umowach w sprawie udzielenia wsparcia finansowego na dofinansowanie (z budżetu państwa i Funduszu Pracy) zadań realizowanych w ramach Programu Maluch+ (polegających na utworzeniu nowych miejsc opieki) zawarto zapis, że w przypadku obciążenia wykonawcy karami umownymi wysokość udzielonej dotacji ze środków budżetu państwa ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu (proporcjonalnie do udziału dotacji ze środków budżetu państwa w wartości środków kwalifikowalnych). Ponadto zawarto zapis dotyczący zmniejszenia kwoty dotacji w przypadku obniżenia wartości zadania w trakcie jego realizacji.

W przypadku pozostałych umów w sprawie udzielenia dotacji wskazano, że środki dotacji wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych⁷²;

- stopień realizacji celu weryfikowano na podstawie dokumentów stanowiących podstawę wypłaty dotacji oraz sprawozdań przedkładanych przez beneficjentów. Na podstawie tych dokumentów potwierdzono, że cele zostały zrealizowane, przy czym w przypadku dotacji w rozdziale 60013 (drogi publiczne wojewódzkie) ostateczne rozliczenie dotacji (w tym potwierdzenie realizacji celu) nastąpi podczas kontroli

⁶⁹ Pismem z dnia 26.07.2019 r. Minister Edukacji Narodowej poinformował o zwiększeniu środków na ten cel, a w dniu 29.07.2019 r. Lubuski Kurator Oświaty wystąpił do wojewody lubuskiego o złożenie wniosku w przedmiotowej sprawie do Ministra Finansów. Wojewoda Lubuski wystąpił wnioskiem do Ministra Finansów 31.07.2019 r.

⁷⁰ Miasto: Gorzów Wlkp. i Nowa Sól, Gmina: Lubsko, Sulęcín, Świebodzin oraz Siedlisko.

⁷¹ W dniu 24.09.2019 r. Lubuski Kurator Oświaty wystąpił do Ministra Edukacji Narodowej o zwiększenie środków na ten cel. Pismo Ministra Edukacji Narodowej w tej sprawie wpłynęło do Lubuskiego Kuratora Oświaty w dniu 26.09.2019 r. i w tym samym dniu Lubuski Kurator Oświaty wystąpił do wojewody lubuskiego o złożenie wniosku w przedmiotowej sprawie do Ministra Finansów.

⁷² Spośród dotacji objętych szczegółowym badaniem na podstawie umów były udzielone dotacje na: dofinansowanie zadań realizowanych w ramach Programu Maluch+, Programu Aktywna tablica, funkcjonowanie ratownictwa medycznego oraz Dofinansowanie zadań realizowanych w 2019 r. z zakresu budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami.

zaplanowanej w I kwartale 2020 r. W przypadku dotacji na zadania inwestycyjne w rozdziale 75411 środki w kwocie 1.280 tys. zł zostały przeniesione na wydatki niewygasające (co opisano w punkcie 2.1.5. niniejszego wystąpienia pokontrolnego), a tym samym w tym zakresie cele przewidziane na 2019 r. nie zostały zrealizowane;

- efekty rzeczowe udzielonych dotacji były weryfikowane na podstawie sprawozdań składanych przez beneficjentów, kontroli przeprowadzanych na miejscu realizacji zadania⁷³ lub zostaną zweryfikowane w 2020 r. w trakcie przeprowadzania kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 576-581, 633-652, 660-719, 724-739, 758-760, 767-803, 914-928, 1363-1397)

W plan kontroli na 2019 r. ujęto 68 kontroli wykorzystania dotacji⁷⁴, z których: zrealizowano - 67⁷⁵; jedna kontrola nie została zrealizowana z uwagi na fakt, że beneficjent zwrócił całość dotacji – w postępowaniu przetargowym nie wyłoniono wykonawcy. Kontrole dotyczyły dotacji udzielonych w latach 2017-2018, a w przypadku gminnych spółek wodnych – udzielonych w 2019 r. Ponadto w 2019 r. zakończono trzy kontrole (podpisano wystąpienia pokontrolne) rozpoczęte w 2018 r.⁷⁶.

W wyniku kontroli stwierdzono m.in., że w dwóch przypadkach dotacja⁷⁷ została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Kwoty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem zostały zwrócone na konto LUW.

Ponadto stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości dotyczące m.in.: braku wyodrębnionej ewidencji księgowej, nieprzestrzegania określonych w umowie terminów przedkładania do LUW wniosków o wypłatę dotacji i sprawozdania z realizacji zadania, ujęcia wydatków w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej, zaciągnięcia zobowiązania poza limit wydatków przyjętych w planie finansowym bez uprawnień oraz z pominięciem zasad wynikających z uregulowań wewnętrznych, przekazywania do LUW wniosków o zabezpieczenie środków na wypłatę odszkodowań z opóźnieniem, braku wyegzekwowania od wykonawcy na początkowym etapie realizacji inwestycji wymaganego przez zabezpieczającego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, nieprzestrzegania terminów płatności za faktury, braków w dokumentacji dotyczącej realizacji dotowanego zadania, nieprawidłowego ustalenia limitu zwrotu podatku akcyzowego. Wydano zalecenia usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Każdorazowo Wojewoda był informowany o zrealizowaniu zaleceń lub działaniach podjętych w celu ich realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 855-881, 929-952)

Aktywna tablica – Urząd Miasta Gorzów

W 2019 r. w województwie lubuskim wykorzystano dotacje na realizację Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 „Aktywna tablica” (dalej: *Program* lub *Aktywna tablica*) w łącznej kwocie 826,1 tys. zł. W toku kontroli badaniem

⁷³ W 2020 r. przeprowadzono dwie kontrole zadań inwestycyjnych zrealizowanych w ramach Programu Maluch+ (Gmina Nowa Sól o statusie miejskim i Gmina Zabór). W wyniku kontroli potwierdzono prawidłowość wykorzystania dotacji.

⁷⁴ Kontrolami objęto dotacje podmiotowe dla gminnych spółek wodnych, dotacje na: realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, dofinansowanie zadań własnych, wydatkowanie środków publicznych z rezerwy celowej budżetu państwa na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, finansowanie zadań zespołów ratownictwa medycznego, realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego⁷⁴, realizację „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”, dotacji na realizację „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa w latach 2016-2020”, dotacje przyznane: w ramach Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”, na realizację Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”.

⁷⁵ W 3 przypadkach były sporządzone projekty wystąpień pokontrolnych, natomiast w 3 przypadkach projekty wystąpień są w trakcie opracowywania: w 2 przypadkach – kontrole zostały przeprowadzone we wrześniu 2019 r. - projekty wystąpień pokontrolnych są w trakcie opracowania z uwagi na długotrwałą absencję członka zespołu kontrolnego, w 1 przypadku kontrolę przeprowadzono w okresie od 16-20.12.2019 r. oraz od 13 – 17.01.2020 r.

⁷⁶ Kontrole te nie zostały uwzględnione w toku kontroli wykonania budżetu państwa za 2018 r.

⁷⁷ W łącznej kwocie 3 tys. zł (w tym Maluch+ - 0,2 tys. zł; rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej – 2,8 tys. zł).

objęto dotację wykorzystaną przez Miasto Gorzów Wlkp. w łącznej kwocie 111,9 tys. zł (tj. 13,5% dotacji ogółem).

(dowód: akta kontroli str. 693-697)

Urząd Miasta w Gorzowie Wlkp. zakwalifikował do udziału w Programie wszystkie wnioski dyrektorów szkół o udzielenie wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych w łącznej kwocie 126 tys. zł⁷⁸.

Organ prowadzący złożył do Wojewody Lubuskiego w terminie określonym w § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych - "Aktywna tablica"⁷⁹, wniosek o udzielenie wsparcia, który zawierał elementy wymagane przepisem § 9 ust. 2 wyżej powołanego rozporządzenia. Do udziału w Programie zostało zakwalifikowanych osiem spośród dziewięciu zgłoszonych szkół. Organ prowadzący nie otrzymał od Wojewody uzasadnienie decyzji o odmowie dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 956, 959-1011)

Lubuski Kurator Oświaty wskazał, że przyczyną odrzucenia ww. wniosku było: niewskazanie we wniosku liczby sal lekcyjnych, które zostaną wyposażone w pomoce dydaktyczne, pomoce dydaktyczne, których zakup miał zostać dofinansowany środkami z dotacji, nie były zgodne z założeniami Programu, niespójność we wniosku (kalkulacja kosztów dotyczyła innych pomocy dydaktycznych niż te, które wskazano jako planowane do dofinansowania).

(dowód: akta kontroli str. 1012-1014)

Nie wystąpiły przypadki rezygnacji ze wsparcia przez organ prowadzący.

(dowód: akta kontroli str. 956-957)

W dniu 27 czerwca 2019 r. Wojewoda Lubuski zawarł z Miastem Gorzów Wlkp. umowę⁸⁰ o udzielenie dotacji celowej w łącznej kwocie 112 tys. zł na wsparcie z budżetu państwa działań w ramach Programu. Organ prowadzący zobowiązał się do przekazania na współfinansowanie zadania wkładu własnego (wkładu finansowego) w wysokości nie mniejszej niż 28 tys. zł, co stanowi nie mniej niż 20 % kosztów realizacji zadania objętego dofinansowaniem z budżetu państwa. Dotacja została przekazana na rachunek Urzędu Miasta w Gorzowie Wlkp. z zachowaniem terminu określonego w § 1 pkt 6 umowy.

(dowód: akta kontroli str. 957, 1015-1020)

Całkowite koszty realizacji zadania (przez osiem szkół) wyniosły łącznie 139,9 tys. tys. zł, a źródłem ich finansowania były: dotacja w łącznej kwocie 111,9 tys. zł i środki własne w kwocie 28 tys. zł. Niewykorzystana dotacja⁸¹ została zwrócona do LUW z zachowaniem terminu określonego w umowie.

Miasto Gorzów Wlkp. prowadziło wyodrębnioną ewidencję otrzymanych środków z dotacji oraz dotacji przekazanych poszczególnym szkołom. Środki z dotacji zostały wykorzystane terminowo i zgodnie z przeznaczeniem. Miasto Gorzów Wlkp. rzetelnie i terminowo rozliczyło otrzymaną w 2019 r. dotację na realizację Programu.

(dowód: akta kontroli str. 1021-1053)

2.1.12. Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków LUW w kwocie 9.760,5 tys. zł, tj. 17,8% całkowitej kwoty wydatków - 54.813,6 tys. zł. Próbę 40 dowodów/zapisów księgowych na kwotę 6.266,4 tys. zł wylosowano⁸² z populacji 2.387 dowodów o wartości 18.062,2 tys. zł, ujętych na koncie 130 - rachunek bieżący jednostki (strona MA) z datą

⁷⁸ Dyrektorzy szkół złożyli łącznie dziewięć wniosków, w tym: osiem wniosków złożono po raz pierwszy, a jeden wniosek został złożony ponownie.

⁷⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1410.

⁸⁰ Umowa numer 202/19.

⁸¹ Niewykorzystana dotacja w kwocie 59 zł.

⁸² Losowania dokonano przy pomocy programu Pomocnik Kontrolera metodą monetarną (*Monetary Unit Sampling*). Jest to metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

księgowania do 31 grudnia 2019 r. włącznie, po wyłączeniu kwot zaewidencjonowanych w paragrafach: 401-408, 411-414, 418, 420, 444, przebiegowań i sprostowań oraz wydatków o wartości poniżej 500 zł. Dodatkowo do badania wybrano w sposób celowy wydatki (dziewięć zapisów księgowych) na kwotę 3.494,2 tys. zł.

Zbadano 19 pozycji wydatków majątkowych (§§ 605, 606) na kwotę 7.510,5 tys. zł oraz 30 pozycji wydatków bieżących (§§ 305, 417, 421, 422, 426, 427, 430, 436, 440, 443, 455) na kwotę 2.250,0 tys. zł. Stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi i obowiązującymi przepisami. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek lub kar.

(dowód: akta kontroli str. 556-562)

Badaniem objęto pięć pozycji⁸³ wydatków sfinansowanych ze środków europejskich, dotyczących dwóch umów, na łączną kwotę 3.457,9 tys. zł, w ramach którego nie stwierdzono nieprawidłowości. Ustalono m.in., że wydatki były zgodne z kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień umowy o dofinansowanie projektu, zostały dokonane w okresie kwalifikowalności, do wysokości planu finansowego i bez opóźnień. Zlecenia płatności były przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego we właściwych terminach i kwotach.

(dowód: akta kontroli str. 504-555)

W 2019 r. przeprowadzonych zostało w LUW sześć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości 1.668,8 tys. zł brutto (1.396,3 tys. zł netto, pięć postępowań na dostawy oraz jedno na usługi, wszystkie w trybie przetargu nieograniczonego). Nie przeprowadzono żadnego postępowania na roboty budowlane.

W wyniku analizy dwóch (z sześciu udzielonych w 2019 r.) niżej wymienionych postępowań o udzielenie zamówień publicznych na łączną kwotę 855,2 tys. zł brutto (51,2% wartości umów zawartych w wyniku udzielenia zamówień publicznych) wydatków finansowanych z budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich, nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸⁴:

- 1) postępowanie na wybór wykonawcy usługi polegającej na sprzątnięciu w obiektach użytkowanych LUW o wartości 649,8 tys. zł brutto, kwota wydatku w 2019 r. – 120,9 tys. zł;
- 2) postępowanie na dostawę sprzętu komputerowego na potrzeby LUW, współfinansowany w ramach Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (75% środków UE) o wartości 205,4 tys. zł brutto – w całości wydatkowane w 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 396-407, 415-503)

Ponadto analiza zamówienia, udzielonego w oparciu o uregulowania wewnętrzne⁸⁵, na dostawę radiotelefonów⁸⁶, wykazała że Zamawiający poprawnie ustalił wartość szacunkową zamówienia stosując właściwy kurs przeliczeniowy na kwotę 125.203,26 zł, tj. 29.038,03 euro. Zamawiający wysłał zapytanie ofertowe do wymaganych regulaminem trzech dostawców (zapytanie o 63 szt. radiotelefonów cyfrowych z osprzętem).

Najniższą cenę jednostkową za radiotelefon z akcesoriami (1.675,00 zł netto) zaoferował dostawca, do którego skierowano jedno z zapytań ofertowych: Teltronik sp. z o.o., Kędzierzyn Koźle (łączna wartość netto 105.525,00 zł, pozostałe dwie oferty netto wyniosły: AZstudio, Radom 125.055,00 zł i Elnex, Radom: 115.195,50 zł).

Konieczność realizacji zamówienia została właściwie uzasadniona (§ 8 regulaminu) – doposażenie w sprzęt i podniesienie bezpieczeństwa ZRM i pacjentów pogotowia

⁸³ 5 operacji o najwyższej wartości z konta 227 – Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich.

⁸⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, ze zm.

⁸⁵ Regulamin udzielania zamówień publicznych w LUW w Gorzowie Wlkp. – załącznik do zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego z 30.05.2014 r. Stosownie do § 15 pkt 2 w celu zapewnienia zasady konkurencyjności wybór Wykonawcy może zostać przeprowadzony w szczególności poprzez skierowanie zapytania ofertowego do nie mniej niż trzech wykonawców świadczących dostawy, usługi lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia albo porównanie ogólnodostępnych cenników.

⁸⁶ Zakup radiotelefonów cyfrowych z funkcją alarmu, funkcją *men-down*, akumulatorem, skórzanym etui, dla wszystkich zespołów ratownictwa medycznego (ZRM) województwa lubuskiego.

ratunkowego w woj. lubuskim. Dokumentacja zamówienia przeprowadzona została w systemie EZD, stosownie do § 13 regulaminu. Pracownik prowadzący zamówienie udokumentował proces wyboru wykonawcy zgodnie z § 15 ust. 2 regulaminu, a stosownie do § 14 ust. 1 regulaminu - złożony został wniosek o realizację dostawy.

L UW 29 października 2019 r. zamówił 67 szt. (wobec 63 szt. planowanych) zestawów, powiększonych o dodatkowy akumulator 2100mAh na kwotę 124.955 zł netto, tj. 153.694,65 zł brutto (zestaw w cenie 1.865,00 netto zł/szt.). Sprzęt odebrano bez zastrzeżeń, a zapłata nastąpiła terminowo.

Zakup większej liczby radiotelefonów cyfrowych niż w zapytaniu do sprzedawców (o 4 szt.) i dodatkowych akumulatorów, wynikał jak wskazał odpowiedzialny pracownik, z uzyskania korzystnej ceny oraz potrzeby dodatkowego zabezpieczenia łączności (akumulatory) i zakupu radiotelefonów zapasowych (na wypadek awarii lub dla nowopowstałych ZRM).

(dowód: akta kontroli str. 384-395, 409)

Urząd terminowo i w obowiązującym zakresie sporządził plan postępowań o udzielenie zamówień zamieszczając go na stronie internetowej⁸⁷. Roczne sprawozdanie o udzielonych w 2019 r. zamówieniach stosownie do art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych sporządzono i przekazano 25 lutego 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 410-414)

2.1.13. W 2019 r. Wojewoda Lubuski przeprowadził 247 kontroli (tj. 3 kontrole kompleksowe, 219 kontroli problemowych, 7 kontroli sprawdzających i 18 kontroli doraźnych) w 232 jednostkach, w wyniku których wydano 210 wystąpień pokontrolnych, formułując łącznie 298 zaleceń pokontrolnych.

Kontrole zostały przeprowadzone przede wszystkim w jednostkach samorządu terytorialnego każdego szczebla i rządowych organach administracji zespolonej. Zakresem kontroli obejmowano w szczególności prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa, realizację dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej, prawidłowość realizacji programów rządowych itp.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono m.in.: brak wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji, zakup towarów niezgodny z przeznaczeniem, błędne księgowanie wydatków, zaciąganie zobowiązań wykraczających poza limit wydatków przyjętych w planie finansowym, nie przestrzeganie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, nieprawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych.

Ponadto, na podstawie zarządzenia Wojewody Lubuskiego z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury określającej sposób opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej w układzie tradycyjnym i zadaniowym, dokonywania zmian w planie wydatków oraz monitoringu realizacji budżetu Wojewody Lubuskiego, sporządzane były okresowe analizy wykonania budżetu (w oparciu o jednostkowe informacje sporządzane przez komórki organizacyjne Urzędu oraz podległe jednostki). Niezależnie od powyższego wykonanie budżetu było poddawane bieżącej analizie między innymi przy okazji składania wniosków o zmiany w planie finansowym lub o uruchomienie środków, np. z rezerw celowych.

(dowód: akta kontroli str. 882-899, 1414-1431)

Wojewoda Lubuski rzetelnie sprawował nadzór nad wydatkowaniem udzielonych dotacji m.in. poprzez kontrole wykorzystania ww. środków oraz weryfikację przedkładanych przez beneficjentów rozliczeń rzeczowo-finansowych. Skutkiem powyższych działań było stwierdzenie wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem dotacji w łącznej kwocie 48,1 tys. zł przez sześciu beneficjentów (z kwoty tej zwrócono 37,2 tys. zł; od decyzji w sprawie zwrotu kwoty 10,9 tys. zł beneficjent wniósł odwołanie). Nadzór Wojewody Lubuskiego nad realizacją wydatków z dotacji opisano w pkt. 2.1.5 i 2.1.11. wystąpienia pokontrolnego.

⁸⁷ https://bip.lubuskie.uw.gov.pl/zamowienia_publiczne/plan_zamowien.html

(dowód: akta kontroli str. 698-711, 929-952, 1344-1362)

Ustalone
nieprawidłowości

Rozliczenia rzeczowe i finansowe dotacji były zatwierdzane przez osoby nieposiadające stosownego upoważnienia. Przyczyną powyższego był fakt, że zasady zatwierdzania rozliczeń dotacji nie zostały ujednoczone w całym Urzędzie, mimo sformułowania przez NIK wniosku w tym zakresie w toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. i deklaracji Wojewody o realizacji tego wniosku.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. wydatki budżetu środków europejskich w części 85/08 wyniosły łącznie 14.141,8 tys. zł i zostały wykonane na poziomie 99,7% planu po zmianach.

Wykonane wydatki dotyczyły działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w:

- dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, rozdz. 75410, §§ 6057 i 6067 – 10.554,0 tys. zł,
- dziale 750 *Administracja publiczna*, rozdział 75011, §§ 4027, 4047, 4117, 4127, 4307 i 6057 – 3.587,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 305-306)

W ramach budżetu środków europejskich w 2019 r. planowane wydatki w trakcie roku zostały zwiększone o 5.543,0 tys. zł środkami z rezerwy celowej budżetu środków europejskich (poz. 98). Zmiana ta wynikała z decyzji Ministra Finansów⁸⁸ z 2 lipca 2019 r. po otrzymaniu, której dokonano stosownej zmiany w planie finansowym jednostki. Wnioskowanie o środki z rezerwy wynikało z faktycznych potrzeb związanych z koniecznością realizacji projektu „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” i było celowe. Otrzymane środki zostały wykorzystane w całości zgodnie z przeznaczeniem na zakup 7 sztuk średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego oraz zestaw hydrauliczny narzędzi ratowniczych.

(dowód: akta kontroli str. 1212-1224, 1322-1330)

W 2019 r. wydatki budżetu środków europejskich Urzędu jako dysponenta III stopnia wyniosły łącznie 3.587,8 tys. zł i zostały wykonane na poziomie 98,8% planu po zmianach. Zrealizowane wydatki związane były z zakończeniem w 2019 r. zadania inwestycyjnego pn. „Termomodernizacja budynku Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wilkp.” w ramach „Przebudowy, rozbudowy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wilkp., ul. Jagiellończyka 8”.

W trakcie roku budżetowego w planie finansowym dysponenta III stopnia nie dokonywano zmian.

(dowód: akta kontroli str. 510-555, 1290, 1292-1294)

Nadzór Wojewody Lubuskiego nad realizacją wydatków przedstawiono w pkt. 2.1.13. wystąpienia pokontrolnego.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

⁸⁸ Decyzja nr IP6.972.163.2019.25BE.70.PMX.

W wyniku badania 14 podzadań realizowanych w ramach wybranych pięciu zadań⁸⁹ ujętych w budżecie zadaniowym dysponenta części ustalono, że osiągnięto w ich zakresie następujące efekty rzeczowe, w szczególności:

a) System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrony ludności:

- bezpieczeństwo osób przebywających na 120 obszarach wodnych zapewniało 320 ratowników (zgodnie z planem);
- średni czas dotarcia na miejsce zdarzenia jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego wyniósł 9 min. 50 sek. (wg planu 11 min. 45 sek.);
- kontrolą, m.in. w zakresie zapobiegania zagrożeniom pożarowym i przestrzegania przepisów p-poż, objęto 2.241 obiektów spośród ogólnej liczby 2.003 obiektów wymagających kontroli, tj. 112% (wg planu 95%);
- szkoleniami z zakresu obrony cywilnej objęto 85% osób podlegających przeszkoleniu (zgodnie z planem);

b) Oświata i wychowanie:

- w ramach nadzoru nad systemem oświaty przeprowadzono 280 kontroli i ewaluacji w 1.191 jednostkach (tj. 0,24, przy założeniach planu 0,27);
- zatrudniono 34 doradców metodycznych (wg planu 43 doradców); niższy poziom wykonania miernika wynikał z braku chętnych nauczycieli wybranych specjalności do pełnienia funkcji doradcy metodycznego – dwukrotnie podejmowana próba naboru nie dała pozytywnych rezultatów;
- edukacją pozalekcyjną i pozaszkolną objęto 41% ogólnej liczby uczniów z terenu województwa lubuskiego (wg planu 40,49%);
- kontrolą objęto 14,7% placówek wypoczynku dzieci i młodzieży zorganizowanych na terenie województwa (wg planu 13%);
- różnymi formami wypoczynku zostało objętych 2.779 uczniów (wg planu 3.775 uczniów); niższy poziom wykonania miernika wynika z wzrostu w 2019 r. znacząco wzrósł koszt uczestnictwa jednej osoby w wypoczynku, co przełożyło się na mniejszą liczbę uczniów, która mogła skorzystać ze zorganizowanego wypoczynku;
- edukacją przedszkolną objęto 87,7% dzieci w wieku 3-5 lat z terenu województwa lubuskiego (wg planu 85%);

c) System ochrony środowiska i informacji o środowisku:

- spośród ogółu przeprowadzonych kontroli z wyjazdem w teren, 11,35% stanowiły kontrole z pomiarami (wg planu 9,56%);
- w 2019 r. 12 osób nabyło uprawnienia w gospodarowaniu odpadami przy czterech regionach gospodarowania odpadami (wg planu 25/4); w 2019 do egzaminu przyznającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami przystąpiło 13 osób, w tym 1 osoba nie zdała;

d) Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu:

- sporządzono jeden nowy program ochrony powietrza (wg planu dwa programy); w ramach realizacji zadania wykonane zostały trzy opracowania do realizowanych programów ochrony powietrza, w tym 1 program ochrony powietrza;

e) Wspieranie rodziny:

- wsparciem objęto 146.539 rodzin (wg planu 129.711 rodzin); zwiększenie liczby rodzin spowodowane było przyznaniem od 1 lipca 2019 r. świadczenia wychowawczego na każde dziecko;

⁸⁹ 2.3.W System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrony ludności, 3.1.W. Oświata i wychowanie, 12.1.W System ochrony środowiska i informacji o środowisku, 12.3.W Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu, 13.4.W Wspieranie rodziny.

- pieczęcią zastępczą objęto 2.581 dzieci (wg planu 2.502 dzieci), a wsparciem asystenta rodziny objęto 3.804 dzieci (wg planu 4.051 dzieci); zmiany wartości przedmiotowych mierników wynikały z rezygnacji części rodzin ze wsparcia w formie asystenta rodziny przy jednoczesnym wzroście liczby dzieci w pieczy zastępczej o 3,2% względem 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1198-1210, 1226-1238, 1322-1330)

Ustalono nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Wydatki zostały zrealizowane zgodnie z planem finansowym i zgodnie z ich przeznaczeniem. Planowane do sfinansowania zadania z wydatków majątkowych Urzędu jako dysponenta III stopnia zostały zrealizowane, a postępowania o udzielenie zamówień publicznych zostały przeprowadzone we właściwych trybach. W wyniku wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w budżecie państwa w układzie zadaniowym. Wojewoda Lubuski rzetelnie sprawował nadzór nad wykonywaniem budżetu w części 85/08. Stwierdzono nieprawidłowość w zakresie zatwierdzania rozliczeń rzeczowych i finansowych dotacji przez osoby nieposiadające stosownego upoważnienia. NIK wskazuje na potrzebę pisemnego dokumentowania ustaleń dysponenta części z beneficjentami dotacji celowych w kwestiach nieuregulowanych w przepisach powszechnie obowiązujących m.in. w odniesieniu do szczegółowych zasad rozliczania dotacji oraz dokonywania płatności częściowych.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość jednostkowych rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych za 2019 r. sporządzonych przez LUW jako dysponenta III stopnia oraz sprawozdań łącznych sporządzonych przez dysponenta części 85/08 - województwo lubuskie, w skład którego weszły następujące jednostkowe i łączne sprawozdania:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2018 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z);

oraz - w przypadku dysponenta części budżetowej - ponadto sprawozdania:

- sprawozdanie z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28 NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR).

(dowód: akta kontroli str. 149-275, 291-341, 1331-1332)

Zarówno sprawozdania jednostkowe jak i sprawozdania łączne zostały podpisane przez osoby upoważnione oraz zostały przekazane właściwym odbiorcom z zachowaniem terminów

określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów: z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹⁰; z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁹¹ oraz z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁹².

Urząd dokonał korekt sprawozdań jednostkowych Rb-27 i Rb-N w zakresie stanu należności⁹³. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu, z uwzględnieniem złożonych korekt, były prawidłowe, zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/08 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych, sprawozdań podległych jednostek budżetowych oraz jednostek samorządu terytorialnego). Do dnia 6 kwietnia 2020 r. sporządzone zostały korekty sprawozdań Rb-27 oraz Rb-N w związku z otrzymaniem korekt sprawozdań jednostkowych.

Przeprowadzone badania prawidłowości sprawozdań łącznych nie wykazały nieprawidłowości⁹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 330-344, 1331-1339)

Kontrolę zarządczą w Urzędzie zorganizowano w sposób, który ogranicza ryzyko występowania błędów w sporządzanych sprawozdaniach. Sprawozdania jednostkowe sporządzane były przez pracowników Biura Obsługi Urzędu i Rozwoju Systemów Informatycznych LUW i weryfikowane przede wszystkim przez głównego księgowego Urzędu. Podobnie w przypadku sprawozdań łącznych – sprawozdania, które nie były generowane automatycznie z wykorzystaniem systemów informatycznych, były sporządzane przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów LUW i weryfikowane głównie przez Głównego Księgowego budżetu Wojewody.

Dysponent części sprawował nadzór nad prawidłowością sporządzania sprawozdań jednostkowych m.in. poprzez:

- monitorowanie zachowania terminowości składanych sprawozdań (nieprzekazanie w terminie sprawozdań jednostkowych uniemożliwia sporządzenie i przekazanie sprawozdań łącznych przez dysponenta części);
- sprawdzenie wykazanych – przez poszczególnych dysponentów – wydatków w zakresie zgodności z planem oraz stanu zrealizowanych dochodów przez jednostki samorządu terytorialnego;
- poprawność formalno-rachunkową sprawozdań w zakresie kompletności sporządzenia formularzy i prawidłowości rachunkowej wykazanych kwot dochodów wykonanych i należności pozostałych do zapłaty;
- poprawność merytoryczną np. w zakresie realizacji wydatków do wysokości planu finansowego, w oparciu o stany sprawozdawcze i operacje na koncie 223 i 130. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dysponent odrzucał sprawozdanie do skorygowania przez odpowiednich kierowników jednostek.

(dowód: akta kontroli str. 1335-1339, 1416-1431)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę

⁹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.

⁹¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773.

⁹² Dz. U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.

⁹³ Korekta w sprawozdaniu Rb-27 związana była z wykazaniem w sprawozdaniu zaległości w kwocie 272 zł, które faktycznie nie były zaległościami netto, a jedynie należnością (rozdział 71015 § 0910). W sprawozdaniu Rb-N zmniejszono należności pochodzące z gospodarstw domowych o kwotę 17.220 zł, z tego 1.290 zł należności, które nie dotyczą LUW (wyksięgowane z ksiąg rachunkowych) oraz 16.040 zł, które stanowią należności niewymagalne (wykazane w innej pozycji).

⁹⁴ Skontrolowano prawidłowość ujęcia w sprawozdaniach łącznych wybranych danych dotyczących należności sprawozdanych przez pięć i trzy jednostki budżetowe.

sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania łączne dysponenta części 85/08 sporządzono prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów i własnych, a sprawozdania jednostkowe LUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej Urzędu. Sposób organizacji kontroli zarządczej wspomagał zapewnienie prawidłowości sporządzanych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych.

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, uwzględniając zadeklarowane działania, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Ujmowanie w księgach rachunkowych Urzędu należności z tytułu kosztów postępowania w sprawach o zdarzenia medyczne, po uprzednim pozyskaniu od Komisji stosownej dokumentacji.
2. Realizację obowiązków określonych w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w zakresie zatwierdzenia rozliczenia rzeczowego i finansowego dotacji przez Wojewodę Lubuskiego lub osoby upoważnione, którym powierzono zadania w tym zakresie.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61 b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁹⁵. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiającą dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji RP, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15zss ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁹⁶, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

⁹⁵ Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.

⁹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 374, ze zm.

Zielona Góra, dnia 9 kwietnia 2020 r.

Kontrolerzy:
Anna Huziej
Główny specjalista k.p.

.....
Podpis

Natalia Kajzer
Główny specjalista k.p.

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
Podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis